

Téma: Kráska v Borkách

Rozhovor s Tomášem Vančou

Představujeme: Milan Mazúrka

Slovo úvodem

Vážení kolínští spoluobčané, dnes bych vám chtěl všem jednoduše popřát krásné léto, hodně klidu a odpočinku. Máme za sebou složité období. Změnilo se mnohé. Některé jistoty a životní normy se posunuly, byli jsme vystaveni nepříjemnostem a neustálým nepředvídatelným situacím. Děti se naučily fungovat ve škole online, bohužel dlouhou dobu bez tolik potřebného sociálního kontaktu se svými kamarády a spolužáky. Snad tato doba pomalu končí a snad přinesla i některá pozitiva. Dříve „důležitější“ věci se najednou staly méně důležitými. Pomoc, vzájemná solidarita, přátelství a spolutnost se po právu opět staly základními kameny našich životů.

Čas a život se ale nezastavily. V Kolíně nyní probíhá řada investic, které nejsou příjemné a dočasně nás omezují, ale jsou velmi potřebné pro další rozvoj. O rekonstrukci Nového mostu se již napsalo mnohé, právě v těchto dnech začínají hlavní omezení, která budou trvat zhruba do poloviny příštího roku. Stejně tak se již opravuje poslední mostní objekt kolínského průtahu městem, podchod pod Jaselskou ulicí. Je to jeden z finálních kroků pro převod celého průtahu z vlastnictví státu na město a Středočeský kraj. Tím posledním bude v příštím roce téměř kompletní oprava povrchu celého průtahu. Z ulic, které dostanou v letošním roce nový kabát, jsou to Lipanská, Kolínská a Na Magistrále. Připravuje se i celková oprava obřadní síně hřbitova. Připravujeme projekt parkovacího domu na Starokolínské ulici u nádraží, který umožní budoucím novým průchodem pod kolejemi jednodušší přístup z této strany. Máme podanou žádost o dotaci na rekonstrukci Kmochova domu, ve fázi přípravy je oprava rabínského domu v bývalém židovském ghettu Na Hradbách. Plánujeme též další rozšíření kapacit mateřských škol. Po letech se rozhýbala i příprava cyklostezky Kolín – Kutná Hora. Ještě v letošním roce by město mělo mít konečně nové, moderní webové stránky. Mám radost z toho, že byla dokončena novostavba sportovní haly Borky, která již v červenci přivítá všechny sportovce a zároveň se v podzimních měsících bude ucházet o Českou cenu za architekturu. Plánů je mnoho a všechny se snažíme směřovat k tomu, aby byl Kolín zase o trochu příjemnějším místem pro život.

Přeji vám spoustu energie, hodně zdraví a dětem krásné prázdniny.

Váš Michael Kašpar

Výběr z obsahu

Oprava Nového mostu Jak bude most průjezdný?	5
Nové digitální vodoměry Domácnosti čeká výměna vodoměrů	6
Nález v muzejních sbírkách Gotické vitraje v muzejním depozitáři	7
Kolínský majáles 2021 Jaký byl letošní studentský festival?	9
Ze skicáku architekta Nové piktogramy města	11
Téma: Kráska v Borkách Nová sportovní hala Borky se představuje	12
Rozhovor s Tomášem Vančou Kolínská řepařská drážka – srdeční záležitost	16
O čem se mluví Úklid na hřbitově, srdce na radnici aj.	19
Slavnostní otevření haly Fotoreportáž	21

Autokino na parkovišti ve Vodním světě. To a mnoho dalšího uspořádali kolínští studenti během Majálesu. Více na str. 9.

Jak se jezdí po Kolíně? Anketa mezi cyklisty	22
Sportovec Kolína za rok 2020 Fotoreportáž z vyhlášení	23
Řád a náhoda Pozvánka na výstavu do GASK	25
Kam na výlet? Tajemný Lechův kámen v Kourimě	27
Představujeme: Milan Mazúrka Nejstarší kolínský kadeřník	29

Nový venkovní prostor za knihovnou

Před čtyřmi lety se město Kolín rozhodlo zrevitalizovat zahradu za Městskou knihovnou a zpřístupnit ji veřejnosti jako další z teras nad řekou. Na projekt vypsal veřejnou soutěž, vítězný návrh byl od studia Sporadical z Českých Budějovic. Až letos se ale podařilo nalézt v rozpočtu finance na jeho realizaci. Jedná se o pozemek, který od zadního traktu knihovny pokračuje svažité směrem k Labi. Na zahradě, která je navržena jako klidný zelený prostor, dojde k vybudování altánu, přibudou schody zapuštěné do terénu a propojení s Masarykovým mostem. Celková cena zakázky činí dvanáct milionů korun bez DPH, hotovo by mělo být do konce roku. Přístup na zahradu na konci této etapy bude možný pravděpodobně pouze v otevřené době knihovně.

Součástí proměny je i nádvoří uvnitř bytového bloku na rohu Rubešovy a Husovy ulice, v němž v městských bytech žijí převážně senioři. Prostor získá charakter náměstíčka, místa setkávání s možností klidného posezení ve stínu, tzv. piazzetty. Bude výškově členěné širokou rampou, bezbariérové, budou zde místa k sezení, nízká zeleň a třeba i pítka. S pracemi zde se ale počítá až v následujícím roce. Po jejich ukončení by měl být celý areál propojený a zpřístupněný jak od knihovny, tak od Masarykova mostu.

Vizualizace prostoru, jehož autorem je studio Sporadical České Budějovice.

Vítání občánků

Letošní vítání občánků bude probíhat v letních měsících, a to vždy v neděli. Město Kolín osloví rodiče zasláním pozvánky.

Ze strany města Kolína je snaha si příslušné informace zjistit. Přesto se však může stát, že něčí údaje nebudou dostupné a vy nebudete osloveni. V tomto případě se neváhejte prosím obrátit s upozorněním na pracovníci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu v Kolíně Moniku Kroupovou, DiS., telefon: 321 748 208, e-mail: monika.kroupova@mukolin.cz.

Nepřehlédněte!

Cyklostezka Kolín – Kutná Hora

Dobrá zpráva pro cyklisty. Bezpečné spojení mezi Kolínem a Kutnou Horou na kole získává jasnější obrysy. Středočeský kraj nechal zhotovit studii proveditelnosti a nyní probíhají jednání ohledně převodu pozemků, na kterých s krajem město Kolín intenzivně spolupracuje. Trasa je plánovaná od Plynárenské ulice Polepským údolím a okolo Červených Peček směrem ke Kaňku. Pokud vše půjde podle plánu, realizace bychom se měli dočkat v roce 2023. Cyklostezku bude financovat Středočeský kraj, samozřejmě i prostřednictvím dotačních programů.

Poplatky za odpady

Pokud jste doposud neuhradili poplatek, učíte tak neprodleně, neboť se nezaplacením vystavujete nepřijemnostem spojeným s exekucním vymáháním.

Složenký se již neposílají, variabilní symbol vám zůstává stejný jako v loňském roce. Pokud ho nevíte, informujte se zde: 321 400 757, martina.jaresova@mukolin.cz, popř. osobně v kanceláři odpadového hospodářství v budově CEROP Kolín, Sokolská ul. Upřednostňujeme platbu převodem na č. ú. 3662042/0800 či přes Portál občana (přes neautorizovanou platební bránu, kde stačí zadat rodné číslo, jméno a příjmení).

Práčovna s vyhlídkou

Od 19. června je pro místní i turisty opět zpřístupněna další kolínská památka, Práčovna s oblibenou vyhlídkou. Letošní novinkou je dalekohled nainstalovaný na vyhlídkové plošině, který příchozím umožní jedinečný pohled na Labe, chrám sv. Batoloměje, centrum města a další. Pozdně gotickou věž bude možné navštívit každou sobotu od 10 do 17 hodin a v neděli od 10 do 16 hodin. Zavřeno bude v případě velmi špatného počasí. Vstupné činí 20 Kč, děti do 6 let zdarma.

9. června oslavila neuvěřitelných 100 let paní Anna Březinová, žijící na sídlišti u šachovnice. Pogratulovat jí přijel místostarosta Michal Najbrt a pevně zdraví a pozitivní mysl jí přejeme i my všichni z radnice.

Prázdniny v knihovně

Během července a srpna bude platit v Městské knihovně Kolín letní výpůjční doba: V pondělí 8–11 h, 12–16 h, středa 8–11 h, 12–18 h, pátek 8–11 h, 12–16 h, úterý a čtvrtek bude otevřena jen čítárna v Husově ulici 8–11 h.

Od září si můžete přijít prohlédnout částečně zrekonstruované a rozšířené prostory na naší pobočce v Benešově ulici a také na oddělení pro dospělé v Husově ulici. Přes léto na nich budeme pracovat, omlouváme se tedy za případně ztížené podmínky provozu jednotlivých oddělení.

Na prázdniny si můžete půjčit mapy, turistické průvodce, ale i beletrii nebo literaturu faktu pro příjemné chvíle dovolené. Čítárna nabízí řadu nových titulů časopisů i nové audioknihy

Libuše Vodičková, ředitelka knihovny

Výlety pro seniory

Odbor sociálních věcí MěÚ Kolín opět pořádá jednodenní zájezdy pro seniory. 20. července je možné vyrazit společně do ZOO Praha, cena zájezdu činí 50 Kč, na místě se platí vstupné 150 Kč. 10. srpna je naplánovaný výlet na zámek Loučeň, cena 50 Kč, vstupné 130 Kč, kde si společně projdeme labyrinty a bludiště v zahradách a také naučnou stezku v okolí dlouhou 3,7 km. 7. září je naplánován výlet do Kutné Hory, cena 30 Kč.

Objednání zájezdu je možné pouze osobně u Moniky Kroupové, Karlovo náměstí 45, budova B, 2. patro, a to v pondělí a ve středu 8–11 h a 13–16 h.

Poděkování ze Sendražic

Jménem žáků i pedagogů Základní školy Kolín-Sendražice, Hlavní 210, bych ráda poděkovala společnosti Lidl. Díky sponzorskému daru ve výši 50 200 Kč mohla škola vybavit třídu budoucích prvňáčků interaktivní tabulí a zakoupit pro své žáky další vzdělávací pomůcky. Z nového vybavení máme velkou radost. Děkuje!

Mgr. Hana Němečková, ředitelka školy

ZPRAVODAJ MĚSTA KOLÍNA, měsíčník, zdarma. Registrace u Ministerstva kultury ČR pod e. č. 10647. Vydavatel: město Kolín, Karlovo náměstí 78, 280 12 Kolín, IČ: 235440. Redakční rada: Mgr. Michael Kašpar, Mgr. Iveta Mikšíková, Michal Najbrt, Ing. Gabriela Malá, Mgr. Petr Kesner, Petr Král, Ing. Radek Smutný, Filip Šádek, Mgr. Michal Müller. Šéfredaktorka: Mgr. Hana Morová, redaktor: Vladimír Sládek, externí spolupráce: Mgr. Jan Zvelebil, administrace: Oddělení marketingu a cestovního ruchu, tel. 321 748 236, e-mail: zpravodaj@mukolin.cz. Grafika: ADJUST ART, spol. s r.o. Tisk: Typos, tiskařské závody, s.r.o., Plzeň. Náklad 16 000 výtisků. Toto číslo vychází 28. 6. 2021. Uzávěrka pro další číslo: 20. 7. 2021. Foto na titulní straně: Sportovní hala Borky / BoysPlayNice

HALA BORKY PŘIVÍTALA NEJLEPŠÍ SPORTOVCE KOLÍNA

Milí Kolíňáci, v úterý 15. června proběhlo v nové sportovní hale v Borkách, která byla jen pár dní předtím slavnostně otevřena, vyhlášení ankety

Sportovec Kolína za rok 2020. Moderování slavnostního večera se zhostil bývalý český reprezentant a olympijský vítěz v akrobatickém lyžování z roku 2002 v Salt Lake City Aleš Valenta.

Do ankety za uplynulý rok 2020 byli nominováni jednotlivci, družstva a trenéři z celkem patnácti sportovních klubů.

Z vítězství v anketě, do níž svými hlasy přispěli zástupci sportovních klubů, vedení města, kolínských institucí a novinářů, se z pěti vyhlášených kategorií dvakrát radovali

Moderátor Aleš Valenta s představiteli města, kteří ceny sportovcům předávali.

atleti a hokejisté, jedním vítězstvím se mohou pyšnit volejbalisté. Vítězem prestižní kategorie dospělých se stal vytrvalostní běžec Sokola

Kolín – atletika Roman Pazdera. Trenérem roku byl vyhlášen Petr Martínek – trenér kolínských hokejistů, kteří po dlouhé době startovali ve druhé nejvyšší hokejové lize.

Přáli jsme si, aby první akce, která se bude ve zcela nové sportovní hale konat, byla výjimečná. Proto jsme se rozhodli předávání ocenění za nejlepší sportovní výkony kolínských sportovců zorganizovat právě v hale Borky. Jak řekl moderátor Aleš Valenta: „Hala je nádherná. Ale co by byla sebelepší hala bez sportovců. Proto jsme dnes tady.“

Těším se, až se po prázdninách hala zaplní sportovními kluby, bude maximálně využita a dočkáme se v ní krásných sportovních výsledků.

Krásné léto vám přeje Iveta Mikšíková

Výsledky ankety

Fotoreportáž z akce naleznete na str. 23

JEDNOTLIVCI – DOSPĚLÍ

1. Pazdera Roman (Sokol Kolín – atletika) 292 b.
2. Tvarůžková Tereza (Expres CZ Tufo Team Kolín – cyklistika) 266 b.
3. Radovesnický Daniel (Sokol Kolín – sportovní gymnastika) 257 b.

DRUŽSTVA – MLÁDEŽ

1. SK Volejbal Kolín – junioři 115 b.
2. BC Kolín – junioři U19 100 b.
3. Sokol Kolín – atletika – juniorky 86 b.

JEDNOTLIVCI – MLÁDEŽ

1. Olivová Natálie (Sokol Kolín – atletika) 364 b.
2. Marghold František (Sokol Kolín – sportovní gymnastika) 235 b.
3. Schederová Amálie (Sokol Kolín – atletika) 195 b.

TRENÉR ROKU

Martínek Petr – SC Kolín – hokej – muži A 41 b.

DRUŽSTVA – DOSPĚLÍ

1. SC Kolín – lední hokej – muži 169 b.
2. Sokol Kolín – atletika – muži 136 b.
3. Sokol Kolín – atletika – ženy 88 b.

Roman Pazdera

Trojnásobný juniorský mistr České republiky v běhu na 5000 a 10 000 metrů na dráze a v silničním běhu na 10 kilometrů Běchovice–Praha, 6. místo na mistrovství České republiky mužů v běhu na 5 000 metrů, reprezentoval Českou republiku na mezistátním utkání Polsko – Česká republika, kde obsadil v běhu na 5 000 metrů 3. místo.

Trenérka: Jana Šedinová

Natálie Olivová

Trojnásobná mistryně České republiky v kategorii dorostenek v sedmiboji na dráze v druhém nejlepším světovém výkonu roku 2020, v halovém pětiboji a ve skoku vysokém v hale, na mistrovství České republiky dále vybojovala bronzovou medaili ve vrhu koulí, 4. místo ve skoku vysokém a 8. místo v hodu oštěpem. Překonalala kolínské historické dorostenecké rekordy ve skoku vysokém (174 cm) a v sedmiboji (5 476 b.). Byla členkou kolínského týmu juniorek, který vybojoval ve finále mistrovství ČR stříbrné medaile a stal se mistrem Čech.

Trenéři: Martin Radikovský a Jiří Tuček

OPRAVA NOVÉHO MOSTU ZAČÍNÁ

Dlouho připravovaná a několik let diskutovaná oprava Nového mostu v Kolíně začíná. Jeden z klíčových mostů Středočeského kraje, po kterém v pracovních dnech projede přes dvacet tisíc automobilů, projde poprvé od svého vzniku zásadní rekonstrukcí. Opravu již nebylo možné dál odkládat z důvodu zhoršujícího se stavu mostní konstrukce a možného ohrožení bezpečnosti a plynulosti dopravy i s ohledem na bezpečnost a zdraví obyvatel města.

Jak už většina Koliňáků zaregistrovala, v uplynulých týdnech probíhala drobná omezení provozu z důvodu instalace lávek po obou stranách mostu. Zásadnější omezení dopravy nastalo o víkendu 26. a 27. června, kdy započala instalace dočasných svodidel a rozmístování dopravního značení. Od pondělí 28. června je provoz sveden na levou polovinu mostu a pravá se začne rekonstruovat. Konkrétně se jedná o uzavření pravé poloviny mostu ve směru z centra na Zálábí. Levá polovina bude průjezdná v obou směrech v režimu 1 + 1, tzn. jeden jízdní pruh z centra na Zálábí a jeden jízdní pruh v opačném směru. Tato první etapa potrvá cca do poloviny prosince. Poté bude v zimním období obnoven provoz na celé šíři mostu. Oprava druhé poloviny mostu začne dle povětrnostních podmínek na přelomu března a dubna 2022.

V době omezení bude vyloučena z provozu po mostě veškerá nákladní doprava nad 3,5 t.

Výjimky z tohoto omezení mají pouze autobusy, a to jak linky kolínského MHD, tak i autobusy příměstské autobusové dopravy či soukromí přepravci, dále vozidla společnosti AVE CZ a Energie AG. Samozřejmostí je zajištění průjezdu vozidel Integrovaného záchranného systému.

Objízdné trasy pro nákladní dopravu budou vyznačeny na všech příjezdových komunikacích do Kolína včetně dálnice D 11. Nákladní doprava do přístavu a do lokality Starokolínská bude zajištěna po silnici od Starého Kolína. Z důvodu nutnosti zajistit příjezd nákladní dopravy do Starokolínské ulice bylo u bývalé drožďárny vybudováno dočasné mostní provizorium, které nahradilo stávající mostek. Ostatních řidičů, kteří budou během rekonstrukce po Novém mostě projíždět, se bude týkat několik menších omezení. Tím nejzásadnějším je zákaz odbočení vlevo v obou

směrech po sjezdu z mostu. Pokud tedy pojedou vozidlo z centra města po Novém mostě, nebude moci na Zálábí odbočit vlevo do ulice Na Louži. Odbočit bude možné do Okružní či Sadové ulice. Stejně pak v opačném směru ze Zálábí do centra města nebude možné odbočit za Novým mostem vlevo k nádraží a OC Futurum.

Tato omezení mají pomoci průběžnému a stálému průjezdu vozidel po mostě a mají zabránit tvorbě kolon za odbočujícími vozidly. Semafory budou na obou křižovatkách po dobu rekonstrukce v provozu bez omezení. Pro chodce bude možné využít chodník na té polovině mostu, která se nebude v danou dobu opravovat.

Rekonstrukci provádí společenství firem Strabag a PORR, které zatím postupují dle plánovaného harmonogramu.

Michal Najbrt

Stavbu Nového mostu, která probíhala v letech 1990–1991, zachytil fotograf Jaroslav Kronus. Zásadní rekonstrukce přichází po třiceti letech.

NOVÉ VODOMĚRY ZACHYTÍ HAVÁRII VODY I PROTÉKAJÍCÍ WC

Kolínské domácnosti a odběratele vody čeká v příštích dvou letech výměna stávajících vodoměrů za digitální. Co to přinese? Zákazníkům zvýšení komfortu zákaznických služeb – průběžnou kontrolu spotřeby, alarmy varující před úniky a haváriemi vnitřních rozvodů, odečty zcela bez fyzického kontaktu či moderní webový portál.

V minulém čísle Zpravodaje jsme informovali o způsobu, jakým se společnost Energie AG Kolín snaží vypořádat s tvrdostí kolínské vody. Dalším, již zahájeným projektem je kompletní výměna všech vodoměrů ve městě, které budou plně digitální. Trvat bude dva roky, jde o obří operaci, vodoměrů je ve městě přes osm tisíc, výsledek pocítí úplně každý obyvatel.

Konec ručních odečtů

Zatímco dosud přicházejí zaměstnanci Energie AG Kolín pravidelně odečíst stav vodoměru osobně do každé kolínské domácnosti, po výměně vodoměru za digitální jejich pravidelné návštěvy skončí. Vodoměr bude veškeré údaje bezdrátově odesílat sám a jeho baterie by měla vydržet přinejmenším šest až deset let. Každý odběratel bude mít na zákaznickém portálu svůj profil, kde získá veškeré informace. Pro tyto účely je zřízena i mobilní aplikace, do níž majitel odběrného místa získá přístup. Na počítači i v mobilu pak bude vidět čísla o spotřebě vody, a to volitelně po jednotlivých dnech, týdnech i měsících.

Zásadní změnou bude také funkce neustálé kontroly „obvyklostí“ spotřeby vody v každém jednotlivém odběrném místě. Chytrý systém totiž okamžitě odhalí jakoukoliv anomálii vymykající se obvyklému odběru, tedy nejen prasklé potrubí, ale třeba i protékající WC. O takové nestandardnosti dá následně vědět nejen dispečinku, ale i uživateli SMS zprávou i e-mailem. Pořízení digitálních vo-

doměrů i jejich výměnu u odběratelů hradí Energie AG Kolín, jsou jejím majetkem. Vzhledem k obrovskému množství vodoměrů bude jejich výměna za digitální postupná a při tempu cca 200 výměn za měsíc bude trvat déle než dva roky, do konce roku 2023. Momentálně jsou už první vodoměry vyměňovány na sídlišti, v „šestnáctipatraku“ byl zprovozněn první přijímač dat z již instalovaných digitálních vodoměrů. O tom, kdy k instalaci digitálního vodoměru dojde, budou majitelé bytů i domů informováni ve stejném předstihu a stejným způsobem, jako se dosud dozvídali o každoročním odečtu vodoměru. Časově není výměna nijak náročná, při standardním průběhu by měla zabrat cca 15 až 20 minut.

Velký přínos bude mít výměna vodoměrů i pro společnost Energie AG Kolín. Dokončený systém digitálních vodoměrů poskytne kompletní data o spotřebě vody v reálném čase v každé části Kolína, což jí usnadní rozhodování o budoucím rozšiřování vodovodní sítě i o možném napojení nových odběratelů, například při výstavbě nových bytových domů apod. *red.*

TISKNEME UŽ 25 LET

Víte, že ve vašem městě působí jedna z největších tiskáren etiket v České republice, společnost Colonia press, a.s.? V letošním roce slavíme 25 let své existence. Za tu dobu jsme se vypracovali z malé tiskárny na jednu z největších a nejmodernějších. Sídlíme v Kolíně v Havlíčkově ulici a produkty dodáváme do více než 18 zemí světa.

Zaměřujeme se nejen na oblast samolepicích etiket, ale také na potisk smrštitelných rukávových etiket (tzv. shrink sleeve) a flexibilních obalů. Jako jedni z mála potiskujeme i laminátové tuby. S produkty, které vyrábíme, se potkáte takřka všude – od potravin přes kosmetiku až po automotive.

Potrčíme si na kvalitu a preciznost. Neustále se snažíme inovovat a posouvat vpřed. Růst v Colognii je všudypřítomný. Abychom se drželi v přední linii, většinu zisku investujeme zpět, a to nejen do technologií a vybavení, ale především do znalostí lidí.

Uvědomujeme si, že právě lidé jsou duší naší firmy. Ačkoli máme dnes již okolo 150 zaměstnanců, pořád si držíme atmosféru rodinné firmy. Přátelské pracovní prostředí je pro nás alfou a omegou. Rádi podporujeme každého,

kdo chce něčeho dosáhnout. Jsme jeden tým. Jsme firmou pro život.

Právě hledáme spolehlivé a schopné kolegy do výroby, které bychom mohli naučit našemu řemeslu. Pokud si přejete práci, kde nestojíte dvanáct hodin u pásu, kde vás ocení a kam budete chodit s chutí, obraťte se na nás. Teď je ten správný čas.

Jiří Havránek, Colonia press

Více informací na cologniapress.com

NÁLEZ V MUZEJNÍCH SBÍRKÁCH – GOTICKÉ VITRAJE

V Regionálním muzeu v Kolíně došlo v loňském roce k senzačnímu objevu souboru neznámých gotických vitraží z kolínského chrámu sv. Bartoloměje. Muzeum mělo dlouhé desítky let v depozitáři dřevěnou bednu, ve které byly uloženy zlomky vitraží. „Měli jsme za to, že se jedná o vitraje z 19. století a že pocházejí z oken kostela sv. Bartoloměje, která byla vyražena při bombardování Kolína v roce 1945. Nepřišly nám nijak zvláštní, tak jsme tomu víc nevěnovali pozornost,“ uvádí Vladimír Rišlink, ředitel muzea. „Až když přišla studentka zpracovávající bakalářskou práci o kolínském chrámu, napadlo nás, že bychom jí zlomky mohli ukázat, že by ji to mohlo zajímat. Zjistili jsme, že se jedná o středověké vitraje ze 14. století.“

Deset zachovalých panelů zřejmě tvořilo součást výplně jediného chrámového okna, přičemž čtyři obdélníkové kusy náležely jeho

spodní části a šest zbývajících kusů ve tvaru čtyřlístu, trojlístu, routy a jeptišek vyplňovalo obrazec horní části okenní kružby. Všechny vitraje jsou ornamentální s motivem mřížek a rozet, jednotlivá skla doplňuje jemná malba švarclotem s motivem bohatě rozeklaných listů a okvětních plátek růží. Styl provedení napovídá skutečnosti, že tyto ornamentální panely vznikly současně s proslulým souborem čtyř figurálních vitraží s náměty ze života Krista a P. Marie, datovaným do doby kolem roku 1380, jehož část je dnes vystavena v expozici Národní galerie v Praze.

Nově objevený soubor vitraží, který se do muzejních sbírek dostal pravděpodobně již v souvislosti s obnovou kolínského chrámu sv. Bartoloměje na počátku 20. století, bude podroben odpovídajícímu odbornému posouzení a nezbytnému restaurátorskému zásahu. V budoucnosti muzeum plánuje vystavení

vitraží ve stálé expozici.

Nabízí se samozřejmě dotaz, proč zůstaly tak dlouho v depozitáři. „O vitrajích jsme samozřejmě věděli, jen jsme je neměli správně datované. To, že se na nás slečna Bartoňová obrátila s tématem své práce, nás přimělo blíže se zabývat tématem, které s vitrajemi kolínského chrámu sv. Bartoloměje souvisí. V našem muzeu je uloženo přibližně 1 400 000 kusů sbírkových předmětů, které spravuje pouhých devět kurátorů. Při takovém množství předmětů je samozřejmě možné, že zdaleka ne všechno je odpovídajícím způsobem správně odborně určeno a datováno. K objevům dosud nepovšimnutých významných památek tedy průběžně dochází a pochopitelně i bude nadále docházet v souvislosti s detailnějším zpracováním jednotlivých sbírkových fondů,“ vysvětluje Vladimír Rišlink.

Hana Morová

Foto: Hana Morová

foto: archiv Regionálního muzeu v Kolíně

Anna Bartoňová studuje obor dějiny křesťanského umění na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy a píše bakalářskou práci o kostele sv. Bartoloměje. Díky jejímu zájmu kurátoři muzea vytáhli z depozitáře bednu s vitrajemi a pustili se do podrobného průzkumu. Na levém snímku stojí uprostřed restaurátor Petr Coufal z Uměleckého sklenářství Jiříčka–Coufal, kapacita v oboru.

NEMOCNICE MÁ NOVOU LÉKÁRNU

V pátek 11. června proběhlo v Oblastní nemocnici Kolín, a.s., za účasti hejtmanky Středočeského kraje Petry Peckové a radního pro zdravotnictví Pavla Pavlíka slavnostní otevření pavilonu „P“ nově rekonstruovaného na ústavní lékárnu.

Nové provozy ústavní lékárny i s výdejnou léků vznikly rekonstrukcí pavilonu „P“. Ten se uvolnil poté, co jeho prostory již nevyhovovaly provozu patologického oddělení. To bylo přemístěno do zrekonstruovaných prostor sousedního pavilonu „H“. Rekonstrukce na lékárnu proběhla v průběhu roku 2020, celkové náklady na stavební práce, lékárenské vybavení a mobiliář dosáhly 41,3 mil. Kč bez DPH a byly kompletně financovány z vlast-

ních zdrojů nemocnice. Výsledkem jsou nové moderní prostory, kde jsou umístěna pracoviště ústavní lékárny vč. přípravy sterilních léčiv, další laboratoře, pracoviště klinických farmaceutů, vedení lékárny, skladů, šaten a ostatní zázemí pro Lékonku a především pro zásobování kolínské a kutnohorské nemocnice všemi potřebnými léčivy.

Součástí lékárny je i nová výdejna léků s parkovištěm pro klienty, která je pohodlně

přístupná z ulice „U Nemocnice“. Přemístění ústavní lékárny z pavilonu „O“ (bývalé dětské oddělení) bylo zároveň podmínkou pro další pokračování rekonstrukce kolínské nemocnice, a to celého pavilonu „O“ a prostor pod gynekologickým oddělením pro nová pracoviště magnetické rezonance. Následovat by měla rekonstrukce očního pavilonu a největší plánovaná investice je výstavba nového pavilonu urgentního a centrálního příjmu. *red.*

Novou lékárnu, která se nachází v zadní části nemocnice u výjezdu z areálu, přijela slavnostně otevřít i hejtmanka Petra Pecková (vlevo).

Laboratoř v budově lékárny s absolutně čistou zónou. Zde jsou ve speciální lednici uloženy při nízké teplotě vakcíny Pfizer.

ŽÁCI Z KOLÍNSKÉ PĚTKY ZABODOVALI NA FEBIOFESTU

Se zpožděním bylo možné předat v obřadní síni kolínské radnice ocenění za druhé místo v amatérské soutěži **I ty jsi filmařem** z mezinárodního filmového festivalu FEBIOFEST žákům z 5.ZŠ Mnichovická za krátký film na

téma Ekologie. V průběhu pandemie převzala toto ocenění za školu místostarostka Iveta Mikšíková.

Ta v obřadní síni poděkovala žákům, paní učitelce Markétě Rosenkrancové, ředitelce

Ivě Lokajové a zástupci Janu Chvojkovi. „*Je to obrovský úspěch nejen pro jejich školu, ale celé město, které reprezentují a jsem opravdu moc pyšná na úspěchy žáků z Pětky,*“ uvedla Iveta Mikšíková. *red.*

MAJÁLES – V ULICÍCH I NA INTERNETU

O čem je Kolínský majáles? Kulturně oživit město, nabídnout netradiční formu vzdělání, dát prostor mladým umělcům a vytvářet dobré mezilidské vztahy mezi mladými Kolíňáky. Zmíněných cílů se snaží dosáhnout pořádáním několikadenního neziskového festivalu. Celá akce je pořádána výhradně kolínskými studenty středních a vysokých škol bez jakéhokoliv nároku na honorář. Odměnou za jejich práci jsou získané organizační schopnosti a zkušenosti, např. s komunikací s médii a úřady, vytvářením grafického obsahu, marketingem, produkcí a týmovou prací.

Předposlední květnový týden patřil Kolínskému majálesu. Pořadatelé zorganizovali přes dvacet kulturně-hudebních programových bodů. Oproti minulým ročníkům proběhl letošní festival zcela jinak, více online. Poprvé od založení majálesu se nekonal tradiční koncert na Kmochově ostrově, ale návštěvníci se mohli s Kolínským majálem setkat po městě téměř na každém kroku.

Hudba v ulicích a autokino

Po tři dny se v odpoledních hodinách ulicemi města linula hudba. Místní si mohli poslechnout pouliční koncert v podobě buskingu a také neobvyklý koncert skupiny Hele? na kolečkách. Na konci pracovního týdne se příznivci hokeje vydali fandit do autokina na přímý přenos hokejového zápasu naší reprezentace. Hned po utkání přišlo na řadu promítání české filmové klasiky Kolja. Také sobotní večer patřil autokinu na ploše parkoviště u Vodního světa a kultovnímu filmu Pulp Fiction

V sobotu si přišli na své ti, kteří fandí slow fashion. Účastníci workshopu měli možnost vdechnout svému oblečení nový život. V rámci projektu Open House byly otevřeny kolínské památky, které jsou běžně zavřené, a sice kostnice, zahrada synagogy a kostel Všech svatých.

Program Udělej si sám si účastníci vychutnávali po své vlastní ose. Patřil k němu benefiční běh na podporu projektu organizace Prostor plus, v rámci kterého se vybralo přes pět tisíc korun a naběhalo 280 kilometrů.

Kolíňáci se též mohli setkat s QR kódy umístěnými na různých místech po městě. Po jejich načtení nahlédli zpátky do minulosti skrze staré fotografie dané lokality, které festivalu poskytl kolínský fotograf Josef Čáslava.

Majálesové pohlednice

Majáles v letošním roce nabádal návštěvníky k podpoře lokálních podniků – kaváren a restaurací. S několika kolínskými navázal spolupráci a domluvil tak pro návštěvníky majálesovou slevu a v kavárnách si mohli vychutnat svou kávu v jedlém kelímku. Ve spolupráci s kolínským muzeem vznikly pohlednice s kolínskými motivy od místních malířů a fotografů. Volně k dostání jsou v muzeu a také v infocentru.

V polovině dubna byla spuštěna fotosoutěž na téma Májový Kolín. Vítězný snímek pořídil David Čálek, druhé místo patří Martinu Dohaníčovi a na třetím se umístila Petra Huková.

Po celý týden viselo majálesové srdce na kolínské radnici, nově se s ním lidé mohli fotit také na parkánech u chrámu sv. Bartoloměje. Kromě srdíčka se mohli návštěvníci ve městě setkat také s výstavami v několika výlohách prázdných obchodů. Svá umělecká díla zde vystavovali Andrea Krymláková, Anežka Součková, Filip Brandejský a Eda Babák.

Online streamy

Největší část celotýdenního programu tvořily online akce – live streamy a workshopy.

Historicky první online přednáškou byla ta pondělní od Czech Zero Waste na téma Jak na život (skoro) bez odpadu. V úterý pořadatelé zastřešili vzdělávací workshop pro studenty SŠ od sdružení StuŽák a večer se pak rozpovídal Jiří Řehák o Banátu, oblasti v Rumunsku s početnou českou menšinou. Den poté proběhlo autorské čtení poezie na platformě Discord, kde měli autoři možnost prezentovat svá díla. Čtvrteční den byl ve znamení dvou online vysílání – jedno bylo na genderové téma od sdružení F*ÉRA a hned poté vysílaly živě holky z podcastu Vyhonit ďábla o intimních scénách ve filmech a seriálech.

O víkendu proběhl pořadatelé zastřešený technický workshop od skupiny studentek wITches pro studenty základních škol. V neděli se chopil slova městský architekt David Mateásko a přednášel o tom, jak kultivovanost školních budov kultivuje studenty. Ve večerních hodinách se uskutečnil poslední bod letošního programu, a to interaktivní workshop od Czech Zero Waste. Veškeré live streamy jsou i nadále dostupné na fcb stránkách majálesu www.facebook.com/kolinskymajales.

*Cedrik Šín
Kolínský Majáles*

Foto: archiv Kolínský majáles

Majálesový tým. Mladí lidé, kteří mají chuť něco tvořit pro jiné ve svém městě. Už teď hledají další posily na příští ročník. Je to výzva, cenná zkušenost, zábava, ale hlavně něco, co má smysl.

ZVAŽME TO

Na červnovém zasedání zastupitelstva je v programu navrženo projednat prodej pozemku č. st. 2 666 s domem č. p. 441 na adrese Zengrova 441 v Kolíně IV. Jedná se o bytový dům neslavné pověsti s 32 byty, který je dnes až na dva byty prázdný. Navrhuje se prodej formou dražby se závazkem města ohledně úplného vystěhování a s vyvolávací cenou 19,2 mil. Kč. Ta byla stanovena na základě znaleckého posudku. Předkládá Michal Najbrt, rada záměr po zveřejnění na úřední desce projednala a doporučila. Potud tedy je vše formálně správně.

Jenže to může být stejná chyba, jakou byl v minulosti prodej pozemků u Jaselské nebo převod pozemků stadionu AFK. Zde jsou naše úvahy a argumenty:

- V časech bytové krize je obecně špatně zbavovat se bytového domu.
- Forma dražby vylučuje následný vliv města na to, co se s nemovitostí bude dít.
- Vzhledem k stavu domu a lokalitě se obáváme vydražení pouze za vyvolávací cenu.
- Předpokládané náklady na opravu domu jsou za pomoci dotací ufinancovatelné třeba ve dvou fiskálních obdobích.
- I vystěhování posledních dvou nájemců stojí radnici peníze.

Město na trhu nemovitostí plní zejména funkci sociální. Kolín je úspěšný v hledání a čerpání dotací. Na bytovou výstavbu nic nenajde? Investice do bydlení nám přijde jako prioritní už kvůli potřebě nabídnout alternativu k ubytovně a pronajímání bytů na lůžka. Uvítali bychom proto věc odložit a umožnit diskusi typu kulatý stůl. Možná, že se na nějakém řešení shodneme.

Pokud ale bude původní návrh projednáván, budeme hlasovat proti.

Zastupitelé zvolení za ANO 2011

Aleš Čermák, Jana Kuncířová, Martin Herman

OBČANSKÁ PORADNA MELA: I DLUHY MAJÍ SVÁ ŘEŠENÍ

Občanská poradna MELA, o.p.s., nabízí bezplatné sociálně-právní poradenství, rozbor vaší situace a hledání možností jejího řešení, emoční podporu a provázení po dobu řešení vaší situace. Co v občanské poradně například řešíme? Na naši Občanskou poradnu MELA, o.p.s., se obrátila žena v náročné životní situaci. Klientka je matka samoživitelka se třemi malými dětmi, v současné době zatížena dluhy z půjček z nebankovního sektoru. Služby občanské poradny vyhledala na doporučení své kamarádky, která sama využívá služeb poradny. Klientka nejprve kontaktovala poradnu telefonicky na čísle 736 620 819, kde si sjednala osobní konzultaci v poradně na adrese Jeronýmova 883, Kolín.

Nejprve jsme s klientkou zmapovali její situaci. Uvedla, že v současné době má tři nesplacené půjčky v celkové výši 17 000 Kč. Věřitelé prozatím pohledávku nepostoupili exekučnímu vymáhání, ale neustále na klientku tlačí, a to i nekorektním způsobem, aby své dluhy uhradila. Klientka dále řeší svou bytovou situaci. Bydlí v pronajatém bytě, přičemž s pronajímatelem nemá dobré vztahy. Pronajímatel jí upírá její práva, která jí přísluší jako

Foto: archiv MELA

nájemníkovi. Pronajímatel jí nechce ukázat roční vyúčtování služeb, i když na to klientka má zákonný nárok.

V poradně jsme ji informovali o tom, že má plné právo své vyúčtování vidět a následně obdržet případné přeplatky. Klientka se rozhodla tento svůj nárok uplatnit. Společně jsme s klientkou sepsali doporučený dopis, který klientka zaslala pronajímateli. Ten však nereagoval. Dalším zvoleným postupem bylo zaslat pronajímateli předžalobní výzvu, kde klientka pronajímatele žádala o předložení ročního vyúčtování a vrácení případných pře-

platků, jinak bude nucena přejít k soudnímu sporu. Tuto předžalobní výzvu pronajímatel vyslyšel. Zaslal klientce příslušné vyúčtování, kde se ukázal přeplatek za služby ve výši 21 500 Kč. Klientka díky tomu mohla splatit své závazky, které jí vznikly půjčkami v nebankovním sektoru. V současné době je tak bez dluhů a poohlíží se po novém bydlení.

Pokud se i vy potýkáte s dluhy nebo exekucemi a rádi byste svou situaci aktivně řešili, neváhejte nás kontaktovat.

Občanská poradna MELA, o.p.s.

tel: 736 620 819, poradnamela@gmail.com

ZAMYŠLENÍ...

Nikdo na zemi nemiluje více své děti než maminka. Svou láskou se máma podobá samému Stvořiteli. Nejposvátnější, nejkrásnější a největší dar Boží, darovaný ženám, je být mámou. Poslání darované Bohem – rodit děti, které jsou korunou lásky mezi mužem a ženou. Svou obětí lásky „darovat život“ a věnovat téměř veškerý svůj čas starání se o děti a výchovu ženy prokazují obrovskou a nadlidskou sílu. Požehnané jsou děti, které mají maminky bohaté duše, čistého srdce a be-

zelstné myslí. Ty se svou něhou a vírou starají o děti jako Boží květy. Tím vším ovlivňují své děti, aby byly prospěšné rodině a společnosti, aby se z nich stali vzdělaní, poctivě a důstojně pracující lidé. Takoví lidé, kteří budou radostí pro Stvořitele, pro své okolí, přírodu a zvířata.

Dobrá máma je pro děti pozemský anděl a nebeský člověk, který dává sama sebe, ochraňuje své ratolesti a bdí nad nimi. Spokojenost, radost a úspěch svých dětí máma bere zároveň i jako svou největší radost a hrdost. Mít dobré

rodiče, obzvlášť mámu, je obrovským darem lásky Boží, požehnaním a štěstím. Zároveň je to i velký předpoklad pro zdravý duševní život, spokojenost a radost. Respektovat své rodiče, starat se o ně a obětovat se pro ně je bohubilé dílo všelásky, kterým člověk dokazuje, že je jeho duše živá, vykonávající bohubilé dílo.

prot. Zoran Drenovac

duchovní správce Pravoslavné církve v Kolíně

NOVÉ PIKTOGRAMY OZDOBÍ NEJEN AUTOBUSOVÉ ZASTÁVKY

Díky nové sportovní hale v Borkách získalo město Kolín do svého fondu další architektonicky cenný objekt. Kolín má na svém území určitě mnoho skvělých staveb. Kromě obecně známých památek, jako je např. chrám sv. Bartoloměje, jde o řadu běžných staveb, jako jsou budovy škol, některých úřadů, ale mnohdy i stavby obytné nebo technické. Některé jsou však vnímány tak nějak automaticky nebo jsou skoro zapomenuté.

V souvislosti s novou halou se řešila její vizuální identita. Vznikl požadavek na logo/piktogram. Myšlenky se propojily s naším dlouhodobějším přemýšlením nad řešením polepů na zastávkách MHD, které by byly více kolínské. Ukázalo se, že některá kolínská loga jsou již překonaná. Ukázalo se, že jich řada chybí.

Kolín je město s tradicí architektury, kterou se nám začíná dařit oživovat a posilovat. Je tedy na místě uvažovat o propagaci kolínských staveb. Jsme přesvědčeni, že se mohou stát samostatným tématem propagace města, cílem výletů a možná i zdrojem hrdosti Kolíňáků.

Architektura a piktogram? Jak to jde propojit? Relativně snadno. Kvalitní architektura se od ostatní stavební produkce liší mimo jiné také v tom, že má přítomné jasně čitelné kompoziční principy, které respektují či určitým způsobem negují odvěká pravidla a principy architektonické tvorby. Těmi jsou např. práce s hmotou, její proporce, osy, symetrie, asymetrie, rytmus, řád, dominanty a další. Úvahami nad kompozicí je veden návrh stavby a jejích částí, rozvržení celkového půdorysného řešení i výtvarná podoba jednotlivých fasád.

Podobu architektonicky kvalitního objektu lze tedy zjednodušit do podoby grafického schématu, které by mělo ukázat a prokázat její zásady. Jako studenti architektury jsme byli v atelierech vedeni k vypracování podobných zjednodušení a k diskusi nad nimi.

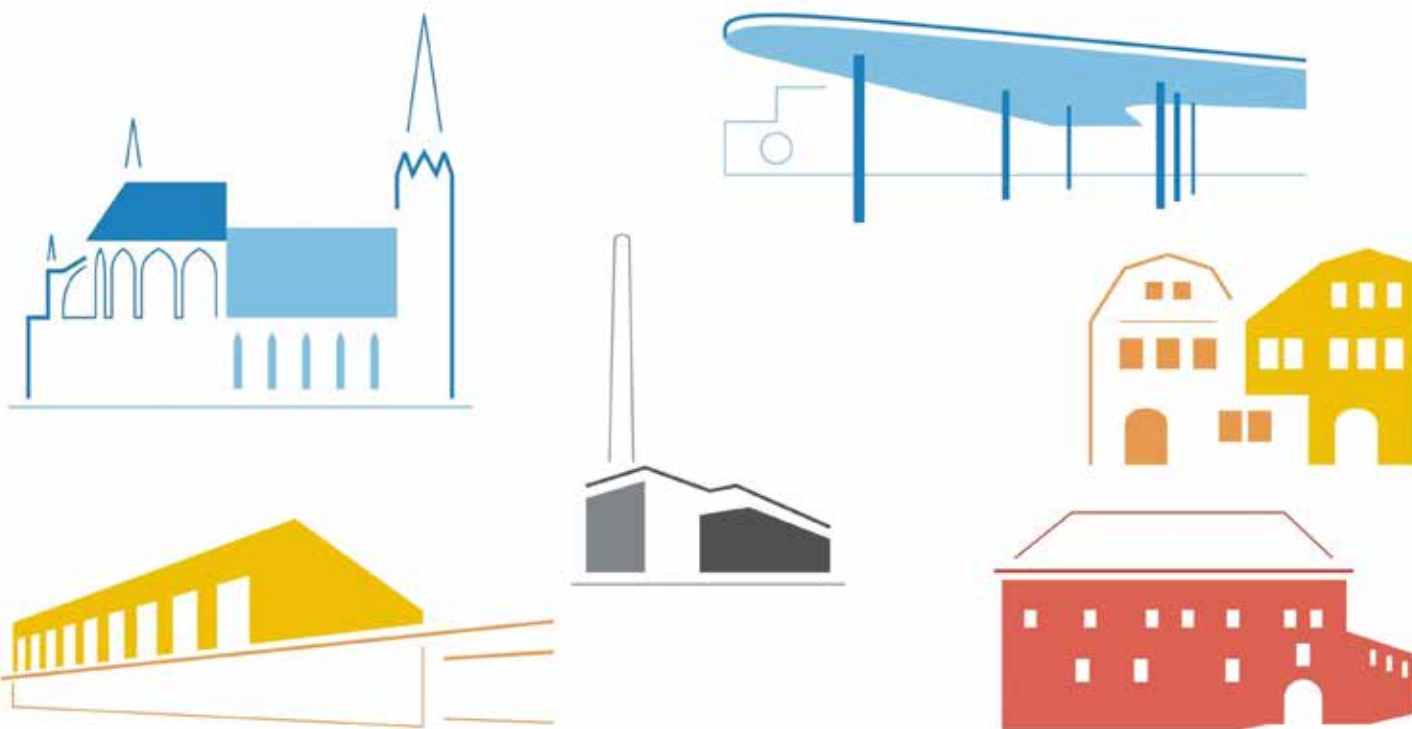
Rozhodli jsme se začít práci nad řadou budoucích piktogramů staveb města Kolína na skupině prvních z nich. Vybrali jsme dle aktuální potřeby a významu. Zastoupeny jsou stavby historické i nedávno dokončené. Z novostaveb jsou to nová sportovní hala Borky a nový autobusový terminál u nádraží, dále

chrám sv. Bartoloměje, zámek nebo elektrárna ESSO. Rozpracovány jsou některé další.

Piktogramy budou existovat v barevné i černobílé variantě. Budou sloužit k propagaci staveb města Kolína v tištěných materiálech i na webu města. S některými se časem potkáte i na zastávkách MHD, které by tak nesly více městský originální design. Možná se časem přidají i piktogramy nearchitektonické. Po plánované revitalizaci bude jistě kandidátem park Komenského.

Proč jsme se do nových piktogramů pustili? Smyslem je pomoci propagaci všeho kvalitního a cenného ve městě Kolíně. Nejenom pro zviditelnění města, ale i pro potěchu vás, kteří v Kolíně žijete a máte ho rádi. A ještě jedna věc. Na autobusových zastávkách budou mít polepy piktogramů funkci ochrannou. „Rozbití“ velké skleněné plochy obrázkem bude chránit ptáky před často smrtelnými nárazy. Věřím, že se budou obrázky líbit a budete je na zastávkách poznávat.

David Mateáško
architekt města Kolína

Ukázky piktogramů v barevném provedení. Modrá: chrám sv. Bartoloměje a autobusové nádraží, žlutá: sportovní hala Borky a židovské ghetto v ulici Na Hradbách a Karoliny Světlé, černá: elektrárna ESSO, červená: kolínský zámek.

„Na sklech autobusových přístřešků budou pravděpodobně použity v neutrálním bílém provedení. Diskutujeme ještě míru průhlednosti v souladu s designem nových zastávek samozřejmě stupněm ochrany pro ptactvo,“ doplňuje David Mateáško.

KRÁSKA V BORKÁCH

O výstavbě nové sportovní haly se v Kolíně debatovalo mnoho let. První studie byla vypracována již v roce 2008. Tento návrh počítal s lokalitou za Billou blízko gymnázia. Jednalo se o halu pro zhruba tisíc diváků, počítalo se i s ubytovací částí. Novému vedení po volbách v roce 2010 však zůstala pouze tato studie, nic víc.

V roce 2014 nechalo současné vedení města přepočítat náklady. Čísla se samozřejmě za šest let vyhoupla ještě jinam, odhadovaná částka byla přes 220 mil. Dnes by podle odhadů šplhala ke 250 milionům korun. Ta částka byla pro městský rozpočet, který stále snižoval letitý dluh, zkrátka nereálná. „Tenkrát jsme se rozhodli udělat anketu mezi sportovními kluby, sedli jsme si ke kulatému stolu a nakonec nám ze všeho vyšlo, že Kolínu bude stačit hala pro výrazně menší počet diváků,“ vysvětluje následný postup starosta Michael Kašpar. „Jediný, kdo by větší kapacitu využil, byli basketbalisté, ale kdyby nehráli nejvyšší soutěž, tak možná ani oni ne.“ Basketbalisté hrají v hale Spojů, která spadá pod Středočeský kraj. Hala se každým rokem výrazně rekonstruuje, město přidalo peníze např. na rozšíření tribun, kapacita bude 900 diváků, za krajské peníze se opravila palubovka

S kluby město řešilo nejen zadání, ale i místo. Všichni se nakonec shodli na lokalitě v Borkách, oblasti, která zahrnuje plno dalších

sportovišť. Prostor u Billy a také na uvažovaném místě v areálu Vodního světa ztroskotal na omezených možnostech parkování.

Hala nemusí být z plechu

„Když jsem nastoupil v roce 2016 na pozici městského architekta, dostal se mi do rukou nový projekt zelené plechové prefabrikované stavby,“ vzpomíná David Mateáško. „Projekt to byl zcela jistě úspornější než původní velká stavba, byl technicky v pořádku, ale to, že je něco zelené, ještě neznámá, že to zapadne do okolní lesnaté krajiny Borků. Sedl jsem si tehdy s Vitem Rakušanem a Michaelem Kašparem a shodli jsme se, že hala jako jedna z největších investic města ve veřejném prostoru si zaslouží architektonickou soutěž, že vzhledem k jejímu potenciálu je potřebné nastavit si určité ambice a nepodlehout funkční průměrnosti.“

V roce 2017 město Kolín vyhlásilo na návrh sportovní haly vyzvanou architektonickou soutěž. To znamená, že byla vyzvána kon-

krétní architektonická studia (ov-architekti, Sporadical, M1 architekti a Hlavatý architekti), soutěž nebyla otevřená pro kohokoliv. Pro investora je taková soutěž výhodná v tom, že ví, které týmy oslovil, co mají za sebou a zda jsou schopny své návrhy realizovat. Výhodné je to i pro architektky, jak potvrdil Štěpán Valouch z kanceláře ov-architekti: „Šance umístit se v takové soutěži je výrazně větší, takže pro nás, když jsme byli osloveni, to byl rozhodně impuls zúčastnit se.“

Právě návrh Štěpána Valoucha a Jiřího Opočenského z ov architekti s.r.o. se stal nakonec vítězným. „Návrh pomohly definovat následující fenomény. Rovinatý Kolín, kde se dobře jezdí na kole. Přátelská atmosféra města, které je velké tak akorát. Pomalý tok Labe a přírodní poloha místa,“ vysvětluje Štěpán Valouch. Kolínská rovina a bezprostřední přítomnost Labe a lesa byly v jejich návrhu určující pro koncept stavby. Podstatou návrhu je nízká jednopodlažní stavba ukončená střechou s velkým přesahem. Markýza vytváří zápraží

Čelní pohled. Nad nižší částí je za dřevěným obkladem šetrně a esteticky ukryto technologické zázemí. Venkovní hřiště před halou slouží kolínským házenkářům. I tento prostor by měl doznat postupných změn, aby prostředí přirozeně navazovalo na novou stavbu haly a celý areál se sjednotil.

Z každé strany vypadá hala jinak a to je na ní také jedinečné. Pohled od řeky připomíná plující loď. Večerní soumrak a osvětlená hala pak celý dojem umocňují.

pro týmy odpočívající mezi zápasy a vizuálně odpovídá rovinatému Kolínu. Okna prosvětlující halu odkazují k sokolovně, které lemovaly republiku a dokládaly optimistického ducha meziválečného období budování státu. Dispoziční řešení vychází ze základního rozhodnutí umístit veškeré provozy do jednoho podlaží – vše je snadno dostupné a rychle po ruce. Vstup je orientován ke komunikacím z města – cyklostezce a oblíbené pěší promenádě podél řeky. V interiéru se nachází recepce a foyer, které umožní zvládnout příval návštěvníků. Navazujícími prostory občerstvení a klubovny je možné sledovat přes velkoplošné sklo herní klání. V přední části jsou navrženy toalety pro návštěvníky, bloky šaten a hygienické zázemí sportovců. Propojovací chodba ústí v zadní části do haly tak, aby se nemíchal provoz diváků a sportovců.

Hrací plochu o rozměrech 40 m x 20 m lemuje ochranná zóna 2,5 m. Tyto rozměry zde umožní hru i sportům nejnáročnějším na prostor, jako jsou florbal či korfbal nebo házená. Na jedné straně hrací plochy jsou lavice se střídačkami a prostor pro komentátora a rozhodčího. Na straně druhé navazuje na vstup vyvýšená tribuna zajišťující oddělení diváků od hrací plochy i rozhled po hřišti. Těch se na tribunu vejde zhruba sto padesát. Míst k sezení včetně bistra je celkem okolo dvou set. Prostory pod tribunou se využívají jako nářadovny pro uložení sportovního vybavení. Hřiště je také možné rozdělit ochran-

nými sítěmi na třetiny. Tak zde budou moci trénovat i různé sporty společně či různé věkové skupiny oddílů. Bombónkem je pak štítová stěna naproti zázemí, na které je postavena horolezecká stěna s převisem.

Je tělocvična architektonickou výzvou?

„Sportovní stavba má svá specifika, ale základní principy jsou pro všechny domy stejné,“ vysvětluje Štěpán Valouch. „Srozumitelný provoz, hospodárná konstrukce, ale také

výraz domu, který přináší něco navíc. Nemyslím si, že architekt se naučí jeden druh stavby a v nich se stane odborníkem. Naopak inspirace jinými typy staveb může být pro daný program obohacující.“

Pro město byla v případě stavby důležitá nejen architektura, ale také energetická náročnost. Celý projekt se přizpůsoboval, aby město získalo na stavbu nějakou dotaci. „Vyhodnotili jsme, že nejlepší bude dotace z operačního programu Životní prostředí. Proto se nahoru umístila fotovoltaická elektrárna, proto se tam zakopaly dvě velké akumulací jímky, kam je

Klubovna s barem tvoří jeden otevřený prostor. Lze jej ale posuvnými dveřmi jednoduše oddělit, a tak se snadno stane místem pro tiskové konference po zápasech či pro jakoukoliv uzavřenou společnost.

„Co se mi na hale líbí nejvíce? Těšil mne průběh celé její výstavby. Strašně moc oceňuji pracovní nasazení týmu, jezdila jsem na kontrolní dny ráda, všichni jsme pracovali, a i když jsme se občas na sebe mračili, vždycky to dopadlo dobře,“ vyzdvihuje profesionalitu výstavby místostarostka Iveta Mikšíková.

sváděna dešťová voda, která jde zpátky do sociálního zázemí, proto se zakomponovala tzv. marka, což je automatický řídicí systém, který kontroluje, jak velké zastínění je třeba podle toho, jak venku svítí sluníčko. Sám rozhoduje, jak budou sjíždět rolety na oknech, řídí vzdu-

chotechniku a zároveň osvětlení, aby bylo co nejúspěšnější,“ doplňuje k technickým detailům Michael Kašpar.

Během stavby se samozřejmě vedly debaty o konstrukci, o hospodaření s energiemi a vzduchotechnikou či drobné stavební detaily. Vždy je

to o snaze naslouchat druhé straně a v případě haly se to podařilo. „Na čem jsme ale třeba my trvali, bylo zachování dřevěných nosníků, které tvoří podstatu haly, což se nakonec podařilo. Vezly se z rakouských Korutan a mají rozpon přes 30 metrů, což je v českém prostředí neobvyklé,“ říká architekt Štěpán Valouch. Neobvyklá je i vnější fasáda z modřínového dřeva. Modřín dokáže stárnout, pracuje s proměnami počasí, získá patinu a bude šednout. Přirozené stárnutí dřeva je třeba vidět na starých stodolách. „My jsme chtěli, aby se vysoká hmota haly, která má přes dvanáct metrů, obrazně ztrácela mezi korunami stromů. Přírodní patina je pro to ten nejlepší nástroj,“ vysvětluje architekt.

Jak do haly?

Areál Borků je celkem náročný na silniční provoz, většina rodičů vozí své děti na tréninky autem. Proto město řešilo také přístup k hale. Nyní se projektuje rozšíření příjezdové silnice tak, aby zde byla obousměrná komunikace. U křižovatky u atletického stadionu bude vybudován kruhový objezd, aby se zde mohly otáčet autobusy, vznikne zde nová autobusová zastávka – linka č. 3 se prodlouží od zimního stadionu a bude tak obsluhovat sportoviště v Borkách. Rozšířením komunikace přibude také dalších třicet parkovacích míst u atletického stadionu a u fotbalového hřiště. „Tuto silniční investici bychom rádi stihli ještě do konce letošního roku,“ zdůrazňuje starosta Michael Kašpar.

A silnicí to dle slov starosty nekončí. Město se chystá na rekonstrukci v areálu fot-

Šatny mají odlišné barevné uspořádání, každá respektuje jednu z barev, kterou má Kolín ve svém logu. Zajímavý záběr vznikl v modré šatně. Levá část fotografie je odrazem v zrcadle na stěně.

balové Sparty Kolín, kde vykoupilo potřebné pozemky. „Zrušili jsme ubytovnu, která sloužila víceméně pro dělníky. Nyní připravujeme její obnovu, vznikne zde sportovní ubytovna, saturující potřeby pro všechny sporty v okolí. Máme informace od sportovních klubů, že o ubytování v rámci různých soustředění apod. je velký zájem.“

Kolik to stálo?

Celá výstavba haly nakonec vyšla na sto dvacet osm milionů. Není to ale jen hala, jsou to i náklady na parkovací plochy, dětské hřiště u haly, přírůdky kanalizace aj. Dotace od operačního programu Životní prostředí, která činila třicet milionů korun, rozpočtu významně pomohla.

Samozřejmě se objevují kritické názory, že je to předražená tréninková hala. Ale život sportovců nejsou jen vrcholné zápasy, také právě každodenní tréninky. Postavení nízkenergetické haly o velikosti, na jaké se dohodly samy sportovní kluby, a s adekvátním zázemím byl od Kolína jednoznačně správný krok. Ano, výsledné architektonické ztvárnění a použití kvalitních materiálů halu prodražilo. Ale i Vít Rakušan, bývalý starosta Kolína, na slavnostním otevření haly řekl: „Je to správný postup, že se u tak významných staveb města postupuje od architektonické soutěže. Ono se to samozřejmě vytáhne finančně někam jinam, protože v rámci soutěže vznikají kvalitní věci, které se nedají postavit za hubičku. Ale výsledek pak stojí za to.“ Argument pro diskusi, jestli má být sportovní hala vydesigovaná, nebo jen čistě funkční – i ve sportovním světě je užitečná estetická kultivace.

„Kdyby se v Borkách postavila plechová hala, působilo by to jako pěst na oko,“ říká Jana Ontlová z Odboru investic MěÚ Kolín a chválí nápaditost a použití materiálů v interiéru. „Například technické záležitosti jsou skryté, zamaskované za dřevem a dřevěná ohrádka kolem vzduchotechniky se dodělávala v průběhu realizace. To jsou přesně typické příklady, proč je hala dražší než původní předpoklad, ale všichni jsme o užítku přesvědčeni.“ K užitečným drobným změnám realizovaným až v průběhu stavby podle ní patří i malé okno na konci chodby do zázemí. „Sklo tam přišlo až později. Původně to bylo zazděné, taková nudná dlouhá chodba. Ale sklo dává možnost projít tou halou skoro až do lesa. Ten kontakt s přírodou je nádherný.“

Spokojenost s provedením neskrývají ani sportovní kluby. „Hala působí útulně a reprezentativně zároveň. Mám z ní upřímnou radost. Věřím, že v hale dostaneme prostor odpovídající klubu se čtrnácti ligovými družstvy, který halu pomohl vydupat z prachu a potu,“ říká Petr Cícha, předseda florbalového klubu FBC Pitbulls Kolín.

Hala je v těsném sepětí s lesem

Nový web a rezervační systém

Hala bude mít své vlastní webové stránky a rezervační systém. To vše je zatím ve stadiu realizace, hotovo bude během prázdnin. „Původně jsme mysleli, že budeme rozdělení časů v hale korigovat, ale nakonec to budou samotné kluby, které si samy mezi sebou společně určí, jak se tam optimálně poskládat pro tréninky,“ vysvětluje Miroslav Káninský, vedoucí Odboru investic MěÚ Kolín. Samu správu haly bude mít na starosti Správa městských sportovišť (SMSK). Město se nyní snaží do připravované smlouvy nadefinovat, co musí SMSK zajišťovat, aby vše fungovalo a péče o halu odpovídala potřebám. Radnice nechce ztratit vliv na halu i ve vztahu ke klubům, proto si chce zachovat určitou kontrolu. „Naši představou jsou i dopolední cvičení pro maminky

s dětmi nebo těhotné. Chceme, aby hala byla plně využita i v neatraktivních časech,“ doplňuje Jana Ontlová.

Na pronájem bistra uvnitř haly je vyhlášeno výběrové řízení. Bistro bude vyjmuté ze správy SMSK a bude ho pronajímat město. „Chceme, aby sloužilo celodenně a mohl tam přijít kdokoliv zvenku, aby se hala stala výletním cílem s možností občerstvení,“ uvádí Miroslav Káninský. Podle něj si to kráska postavená uprostřed Borků rozhodně zaslouží. A co se jemu na ní nejvíce líbí? „Když se postavím proti těm velkým oknům a vidím do lesa. Vidím zelené stromy, potom jak stínění promítá větve a koruny stromů na okna, jak se sluníčko otáčí. Je to dokonalá hra světla a stínů. Jako by les postupoval až do haly.“

Hana Morová
foto: BoysPlayNice

PAN MAŠINKA Z ŘEPAŘSKÉ DRÁŽKY

Kolínská řepařská drážka slaví letos patnáct let provozu. Úzkorozchodná výletní železnička s malým nádražím a kolejemi ze Sendražic do Býchor svezla za dobu své existence už 450 tisíc cestujících a stala se turistickou senzací regionu. Od nuly ji vybudoval tvrdohlavý evangelík TOMÁŠ VANČA. Má nejen silný hlas, ale i postavu a vypadá, že by na laně přetáhl i párek volů. Bez takového naturelu by asi největší spolkový projekt regionu do konce nedotlačil.

Slyšel jsem, že Kolíňákům někoho připomínáte...

Myslím si, že jsem pan Mašinka, železniční magnát z legendárního westernu Tenkrát na západě. V něčem to sedí. Mám rád country, a když je tu kovbojská akce, tak nosím i klobouk.

Co o sobě můžete říct vy?

Jsem ročník 65 a něčím jsem si v životě prošel. Ve skautském oddíle Havranů jsem zažil Ládu Kamarýta i to mě nasměrovalo. Po zemědělské škole v Čáslavi jsem dva roky ztratil na vojně, poté jsem nastoupil jako agronom do agropodniku v Zibohlavech. Také jsem tři roky kopal výkopy a pokládal kanalizace a vodovody, byl jsem i obchodním zástupcem mlékárny v Poděbradech. Dnes obchoduji s mazivy a oleji. Všechny ty životní zkušenosti se mi na drážce hodily.

Jak dlouho už s drážkou žijete?

Před dvaceti lety to začalo založením Klubu pro obnovu Kolínské řepařské drážky a symbolickým poklepáním na kolejnici v Městském společenském domě. Od té doby to já a další firmy sponzorujeme. Díky tomu drážka stojí. To, že vláčky jezdí, je pak zásluha padesáti nezištných dobrovolníků, kteří se tady točí. Jsme schopní si vydělat na režii, ale to je tak všechno.

Kolik už drážka stála?

Investici do zbudování trati, nádraží a infrastruktury odhaduji na 40 milionů korun. Drážku podpořila Evropská unie, také kraj, město i automobilka. Dotace jsme nejen nerozkradli, ale hodně jsme k tomu ještě přidali. Děláme to srdcem a je to snad i vidět.

Vzpomenete si ještě na úplné začátky?

Řekl bych, že jsem si vybral složitý život pro sebe i pro svoji rodinu. Většina lidí mě vizi nevěřila a měl jsem pověst blázna. První politik, který sem přišel, měl trávu vysokou víc než do pasu a kroutil nad tím hlavou. Po roce, po dvou se to začalo měnit a za dalších pět let, v roce 2007, už jsme zahájili provoz.

Protože vám přálo štěstí?

Věřím, že to bylo boží řízení. Vše se stalo ve správnou dobu. Chvilku se opozdit, tak by na

Foto: archiv KRD

O prázdninách budou jezdit vlaky na řepařské drážce nejen o víkendech, ale i každou středu. Vláček jezdí po trase: Kolín-Sendražice, Černý most, Výrovna, Mlýnek, Býchory. Nastoupit či vystoupit lze v kterékoliv zmíněné stanici či zastávce. Vlaky odjíždějí vždy v 9:45, 11:00, 12:15, 13:30, 14:45, 16:00 hodin. Délka jedné trasy tam a zpět je 9 km, zpáteční jízda trvá cca 50 minut.

pozemku místo nádraží stála třeba benzinka. Se štěstím jsme koupili vagonky určené do šrotu. Podobná konstelace příznivých okolností se už nikdy nezopakuje. Malé lokomo-

tivy se dnes prodávají za částky, které bychom si nemohli dovolit. Vagóny, mašiny, výhybky, všechno klaplo. Mám víc štěstí než rozumu a vážím si toho.

Foto: archiv KRD

Stanice Kolín-Sendražice. V jejím areálu je i parkoviště pro padesát aut, dětské hřiště, muzeum, vidět lze i modelové kolejiště. Činnost spolku lze stále ještě podpořit zakoupením symbolického prázce za 700 Kč. Aktuálně bude výtěžek použit na opravu parní úzkorozchodné lokomotivy „Henschel Riessa“ z roku 1943, která bude po rekonstrukci jezdit na Kolínské řepařské drážce.

Foto: Vladimír Sládek

Tomáš Vanča točí klikou aby spustil závory na trati své výletní železnice. Kolikrát musí otočit, než závory spadnou, se nám spočítat nepodařilo.

To zní, jako by šlo všechno samo...

Byla to hrozná dřina. Po firmě, která stavěla trať, jsme to dva roky předělávali, protože byla zvládnutá jak tobogán. Tuny materiálu jsme museli dosypávat a pražce jsme podbíjeli ručně. To si nepředstavíte. Další martyrium nás čekalo, když jsme museli naše vozy sjednotit a přerozhodovat na 600 mm.

Kde se vzali vaši nezištní pomocníci?

Nepomáhali mi jen kamarádi, které jsem znal z dřívějšíka. Přišlo plno nových lidí, kteří viděli, že to má hlavu a patu. Někdo po čase zmizel, jiní lidé se vystřídali. Díky nim je dnes drážka skoro kompletně dokončená, máme 4,5 km úzkorozchodné dráhy a velký areál nádraží v Sendražicích s kolejištěm, závorami, točnou, výtopnou a depem pro vagóny.

Chybí už jen drobnosti?

Drobnosti není to správné slovo. Jsme třetí největší parní provoz v republice, ale stále nemáme v provozu záložní parní mašinu. Chybí nám také dva vagóny pro cestující. Při velkých návalech jich zapraháme deset, ale nestačí to. V plánu máme další stavební investice. Na konečně v Býchorech hodláme umístit historickou točnu a repliku historických záchodků, na nádraží v Sendražicích opěrnou kamennou zeď u vodní nádrže a tam, jak vidíte ty zelené podvozky, by měla vzniknout bouda – depo pro tři malé diesellové lokomotivy, které teď moknou.

Jednu točnu máte, proč další?

Točna na úzkorozchodce je unikát, a když se nedávno naskytla možnost zachránit malou točnu z Prahy-Křenovky, neváhali jsme. Navíc – v době původní drážky tady dvě točny bývaly. Lokomotivy se otáčely, aby jezdily komínem dopředu. Opačně postavenou lokomotivu neměl majitel Adolf Richter rád.

Co budete dělat, až vše dostavíte?

Údržba je nekonečná. Představte si, že musíte pravidelně natírat plochy o rozměrech fotbalového hřiště a udržovat veškerou techniku v chodu. Páru máme z roku 1951, nejstarší vagón ze začátku 20. století. Mažeme výhybky a točnu, každý rok děláme tlakové zkoušky na parním kotli, měníme brzdové špalky, občas je třeba vyměnit kluzná ložiska za dvě stě tisíc nebo trubky kotle za podobnou cenu. Časem budeme měnit koleje, které se ojíždějí. Nikdy vám neřekneme, že nemáme co dělat. Pokud chcete starosti, pořídte si drážku... Dělán si legraci, jsou to i radosti.

Kde jste sbíral zkušenosti?

Inspiroval jsem se hlavně na Slovensku na úzkorozchodné lesní železnici v Čiernom Balogu. Byl jsem se podívat také na vláčcích ve Švýcarsku v různých kantonech a viděl ty dokonalé tratě. Úzkorozchodky tam vozí poštu, mléko z pastvin, materiál. Funguje to dokonale.

Ocenil vás někdy někdo?

Roku 2007 mě Spolková rada Kolína vyhlásila osobností města. Takové pocty nečekám. Pro mě je důležité, že i rodina drážku podporuje. Manželka právě teď zaskakuje při úklidu, někdy pomáhá v našem bufetu. Naši tři synové jsou už dospělí, ale také pomáhají. Jeden jezdí na páře, druhý se stará o bufet a třetí kreslí technické výkresy, stará se o stavební práce a dílnu.

Kdo je vaší pravou rukou?

Zakládajících členů nás bylo pět, teď je nás pětadvacet plus další dobrovolníci. Jsme z různých oborů, takže je tu kovář, patolog, elektrikář a podobně. Nedostatek lidí máme hlavně na dílně. Dneska se nikdo nechce ušpinit. Proto říkám, že nejvzácnějším člověkem je tu pětasedmdesátiletý Josef Kovářík, párař, který jezdil na dráze jako topič a dělal i na opravách. Až tu nebude, budeme mít problém. Něco lze okoukat, ale chce to mít i jeho fortel.

Drážka je výhradně chlapská záležitost?

Děvčata nám pomáhají v bufetu, infocentru či při štípání listků. Na větších akcích potřebujeme čtyři průvodčí. Při diesellovém provozu musí do směny minimálně šest a při parním osm lidí. Pochopitelně to děláme rádi. Však jsou nám lidé vděční. Kdybychom to dělali jen pro sebe, už by to dávno skončilo. Děje se však pravý opak a lidí přichází opravdu hodně.

Foto: Vladimír Sládek

Točna. Na úzkorozchodné železnici jde o unikát. Kolínská reparařská drážka bude mít ovšem brzy točny dvě. S tou druhou se počítá na konečnou do Býchor.

Dívte se té vysoké návštěvnosti?

Drážka je skvělý turistický cíl a ideální místo, kam se dá jít s dětmi. Kam jinam lidi půjdou? Kolín má sice i rozhlednu, chrám a jeho upravené okolí, ale stojím si za tím, že drážka potěší každého. Sloužíme jako živé technické muzeum, máme upravený areál, stylové budovy a zážitkové programy. Návštěvnost je v normálních časech přes třicet tisíc lidí ročně, což je srovnatelné s počtem obyvatel Kolína. Děti do šesti let nepočítám, ty to mají zdarma. Jezdíme šestkrát za den, pára nejzdí 180 kilometrů za víkend a to je hodně.

Máte čas jet na dovolenou?

Drážka mě nepustí nadlouho. Rád si odpočinu při čtení. Naposledy jsem si užil biografii Jany Žižky od Petra Čorneje, občas zajdeme

do divadla. Miluju Spirituál kvintet, Oboroh a podobné kapely, jednou dvakrát do roka vyrazím na folk & country festival, ale víc si nemohu dovolit. Dlouhou dovolenou neplánuji. Na drážce je nutné zajistit služby a je to trošku řehele. Jako pan Mašinka musíte jít příkladem, makat a dřít ze všech nejvíc.

Jak vycházíte se sousedy?

Podél pětakilometrové trati je okolo stovky sousedících pozemků. Sousedé jsou různí, někteří mávají a někteří hroží. Stěžují si, že pískáme a kouříme. Drážka spadá do vlivu Kolína, Ovčár a Býchor a spolupráce s úřady je výborná, potížeji přicházejí odjinud. Ukradli nám plot, vykradli alkohol z bufetu, když jsme ho ještě měli v nabídce, dokonce nám traktozem urvali pětadvacet metrů kolejí. To už nikdy

dokonale nesrovnáte a při ručním podbíjení si zničíte ruce.

Pomáhají vám politici?

Řada politiků nám pomohla a pomáhá a jsem jim za to vděčný. Ale zažil jsem ve spojení s politikou řadu komických i nechutných věcí.

Angažujete se v církvi?

Jsem evangelík, můj bratr i můj strýc jsou faráři, já jsem založen víc prakticky. Občas v kostele zpívám a hraju na kontrabas s kapelou. Je to moje radost, zpívám tak, že až praská kostel. Když je farář na dovolené, tak někdy čtu text kázání, které připravil můj bratr.

Je pro vás drážka nějak spojená s vírou?

Samozřejmě, proto říkám, že mám silného spojení. Pánbůh tomu požehnal a díky tomu se to povedlo. Bylo to šílené množství práce, ale prosil jsem za to, aby to sloužilo lidem. Máme za sebou patnáct let provozu a dá se říct bez problémů.

Změnila vám drážka život?

Nezměnilo mi to život, spíš naplnilo. Nemůžete žít jen pro sebe. Kromě byznysu by měl každý dělat i něco pro lidi. Není to koníček, když už tak kůň, rozjetý vlak, ze kterého nemůžete vyskočit.

Závazek na celý život?

Snad by se to tak dalo říct, ale hlavně mě to baví.

Vladimír Sládek

Čím potěšit děti za vysvědčení? Reparařská drážka má i svůj e-shop a nabízí spoustu tipů na dárek. Ať je to poukázka na jízdu vláčkem, nástěnný kalendář či různé upomínkové předměty.

Více na www.eshop.reparskadrazka.cz/

HŘBITOV OŽIJE

Na sociálních sítích občas padne otázka, co bude s bývalým hřbitovem na Zálabí, který je v neutěšeném stavu. Máme odpověď a není jednoduchá, stejně jako nebyla jeho historie.

Z původního městského hřbitova, který byl založen v období vrcholného středověku a který jako hřbitov sloužil do roku 1882, se stala dvě oddělená místa. Způsobila to někdejší stavba Nového mostu, která hřbitov v podstatě rozřízla na dvě části – ta západní je u kostela sv. Víta na Jiráskově náměstí, východní leží za mostem. Před dvěma lety byla část západní části hřbitova vyjmuta z památkové ochrany (důvodem byla stavba komunitního centra Farní charity Kolín) a počátkem letošního roku uzavřela římskokatolická církev, která má území v majetku, s městem Kolín nájemní smlouvu. Za spíše symbolickou částku (tisíc korun ročně) tak město získalo možnost s prostorem něco dělat – provést drobné stavební a parkové úpravy, přidat mobiliář a starat se o základní údržbu.

Hřbitov se v současnosti nachází ve velmi zanedbaném stavu a místo je uzavřeno.

„Městu jsme pozemky nabídli i z důvodu připravované soutěže na Jiráskovo náměstí, aby území kolem kostelíčka mohli do soutěže zakomponovat a s celým prostorem lépe pracovat. To byl asi hlavní důvod, proč jsme se pro dané rozhodli,“ vysvětluje farář Ján Halama. Vedení města se následně ozval spolek Můj Kolín, který projevil zájem o místo se dobrovolnický starat. „V podstatě jsme uzavřeli troj-dohodu farnost – město – spolek,“ upřesňuje Jan Kokeš, vedoucí Odboru správy městského majetku MěÚ Kolín. „Spolek se bude starat o sekání trávy a základní údržbu, za městem samozřejmě půjdou větší zásahy, včetně ošetření dřevin.“

Od soutěže zaměřené na budoucí podobu

Foto: archiv města Kolína

Jiráskova náměstí ke konkrétní proměně uplyne ještě hodně času. Co čeká zanedbané území v nejbližší budoucnosti? „Covid nás zpomalil, ale teď už se vše pomalu rozjíždí. V těchto dnech organizujeme první brigádu a prozatím se budeme snažit o postupný návrat k původnímu stavu hřbitova,“ uvádí Jan Chvojka ze spolku Můj Kolín.

PRŮCHOD U ŠTIKY?

Každého, kdo prochází Zlatou uličkou v centru města Kolína, napadají dvě otázky. K čemu bude sloužit dvoupatrový dům, který zde vyrostl? Jak bude vypadat vnitroblok za domem skrytý? Dodejme, že mluvíme o vnitrobloku, který bude přístupný z náměstí průchodem U Zlaté štičky. Na obě otázky nám odpověděl majitel domu a přilehlých pozemků Jan Dufek: „Novostavba ve Zlaté uličce bude po dokončení sloužit pouze pro bydlení. Byty, kterých je devět, jsou různých velikostí, ale spíš malé, vchod ústí do Zlaté uličky. Skoro se divím, že se o domě mezi lidmi mluví, protože je nenápadný a vypadá to, že zde stál odjakživa. Nejvýraznějším prvkem stavby jsou velká francouzská okna směřující do dvora. Vnitroblok s terasami, na který se ptáte, má zčásti již novou parkovou úpravu, ale ještě na tom pracujeme. Mělo by jít o odpočinkovou zónu pro nájemníky Zlaté štičky, ale i pro veřejnost. V jakém režimu bude pasáž otevřená, se ukáže na podzim, až bude vše dokončeno.“

BORDEL ANI LÁSKA

Když se před několika týdny objevilo nad vchodem radnice svítící fialové srdce, kroutil nad tím leckdo hlavou. Na facebookových stránkách oblíbených mezi příznivci starých pořádků se objevilo i vysvětlení, že na radnici

je bordel. Pokud je tím míněn nepořádek, bordel na radnici byl svého času veliký. Ale to už je hodně let. A fialové srdce s tím nemá nic společného. Nepřipomíná bordel a nepřipomíná ani lásku, s jakou pamětníci vzpomínají na jiné srdce, které zazářilo nad Prahou v době, kdy na Hradčanech končil svou službu pan Václav Havel, první prezident České republiky.

Vysvětlení pro oba tábory nabízí Klára Zinková ze spolku Živá kultura. „Srdce je tvarově přesným logem Kolínského majálesu. Umístění na radnici jsme domluvili s panem starostou Kašparem už před několika lety. Neobjevilo se tam poprvé a nebylo také jediné. Dalšího si lidé mohli všimnout i na parkánech u Bartoloměje.“

„Jsem moc rád, že v Kolíně taková studentská aktivita existuje,“ dodává k tomu starosta Michael Kašpar. „Po dlouhých měsících, kdy život u nás ochromila virová pandemie, byl návrat kultury do našeho města díky organizátorům majálesu vzácným zážitkem.“

red.

Majáles si své logo na radnici zasloužil. Více takových aktivit městu jen prospěje.

Český červený kříž ve spolupráci s kolínskou radnicí ocenil své nejvěrnější dobrovolníky. Ti pomáhali v první vlně s výrobou ochranných pomůcek či v druhé pak s otevřením a administrací testovacího centra.

Na kolínské Bartolomějské návrší se přijel podívat i herec Jan Vlasák s manželkou. „Byli místem absolutně nadšeni!“ říká po rozhovoru s nimi Miroslav Káninský z Odboru investic MěÚ.

V červnu proběhlo hodnotící zasedání odborné komise nad došlými návrhy do architektonické soutěže na novou podobu Jiráskova náměstí. V dalším čísle, po schválení Radou města Kolína představíme oceněné návrhy, které budeme s veřejností dále diskutovat. Uprostřed městský architekt David Mateáško.

V souvislosti s plánovanou revitalizací chrámu sv. Bartoloměje dojde i k celkové obnově chrámových varhan. „Navrhovaná rekonstrukce kolínského nástroje bude do značné míry historizující, inspirující se zvukovým stylem francouzské romantické oblasti. Můžeme se těšit na unikátní stroj,“ říká Štěpán Svoboda, diecézní organolog. Ten v rámci oficiálního loučení na varhany naposledy zahrál a poté je pan starosta symbolicky odpojil.

Foto: Hana Morová

Sportovní hale Borky věnujeme v tomto čísle hodně místa – právem. Je to nejvýznamnější dokončená městská investice posledního roku. A po úspěšné kolaudaci si zasloužila slavnostní otevření za přítomnosti všech, kteří se na její stavbě podíleli, i těch, kteří ji budou využívat. Na snímku výše jsou architekti, stavaři, projektanti, úředníci, vedení města. Všichni, kdo se hale významnou měrou věnovali. Díky za skvěle odvedenou práci!

Štěpán Valouch. Muž, který stojí za architektonickou podobou haly. Mimo jiné držitel České ceny za architekturu pro rok 2020 za dostavbu sídla firmy Lasvit.

Hala byla pokřtěna – jak jinak než sportem – malou exhibicí malých i velkých hráčů kolínského basketbalového týmu.

JAK SE JEZDÍ PO KOLÍNĚ NA KOLE?

Cyklistická sezóna je v plném proudu. Jezdíte po Kolíně a v jeho okolí na kole? Jaká je vaše zkušenost? Co se vám líbí a co by šlo zlepšit?

Jaroslava Häuslerová

V Čechových sadech se mi jezdí dobře, ale na Masarykově mostě už to neplatí. Je tu úzký cyklopruh, hned vedle vysoký obrubník a asfalt s nebezpečnými vlnami. Jezdím po celém Kolíně, takže to znám i jinde. Třeba cyklopruh v Táboritské je nesmysl, protože na něm stále parkují auta.

David Oliva

Jezdím jen po jedné trase – ze sídliště do Borků a pak podél Labe do Poděbrad nebo Veletova. Ve městě to není žádná sláva kvůli dopravě – prostě klasické město, ale jak se člověk dostane přes lávku na Zálábí, tak už nemám co vytknout. Možná bych doporučil všem cyklistům, aby si opatřili zvonek. Sám ho používám často, potkávám se s pěšáky i s pejskaři.

Zdeněk Hejduk

Jinak než na kole se po Kolíně v podstatě nepohybují. Podobně jako Japonci na něm jezdím v saku i do divadla a na plesy. Jsem rád za každou část silnice, kterou mám jako cyklista vyhrazenou, ale dokážu si pomoci i vlastní trasou a nezdráhám se použít chodník. To pak jedu krokem a každému, kdo mě pustí, slušně poděkují. Konflikty – až na výjimky – nemám. Kolín není a nikdy ani nemůže být jako Hradec, kde mají cyklisté vlastní pruhy na všech silnicích, a tak se tu prostě s auty a chodci musíme nějak porovnat.

Jiří Hausner

Právě jsme dojeli z Veletova podél Labe a je to krása. Je tam asi tříkilometrový úsek zbytků dlažby, kde to drncá, a pak úzká pěšina, kde může mít někdo strach, že chytí za šlapku. Ale jinak krása.

Iva Čapounová

Městem vždy jen rychle projedu, abych se dostala na nějakou výpadovku podél řeky, ať už na Týnec, nebo Poděbrady. Jezdit po Kolíně mě neláká a město na to ani není stavěné. Než bych se pletla na silnici s auty, raději využívám méně frekventovaných chodníků a cítím se bezpečněji než na krajnici. Kritickým místem je Masarykův most, který nikomu přejíždět nedoporučuju. Jsou tam boule, které vám zatřepou s řídítky a vyhodí vás ze sedla.

Jitka Bodková

Po Kolíně se mi jezdí dobře až na ty cyklopruhy na Masarykově mostě. To je problém. Raději to objíždím po lávce. Žádné městské stojany

Foto: archiv města

na kola nebo veřejnou cyklopumpičku jsem nikdy nepoužila, ale vím o nich. Jako problém vidím to, že lidé nekoukají kolem sebe. Jdou třeba v trojstupe po spirále rondelu u zastávky a blokují to zde. Cyklisté nejsou lepší. Na cyklostezce do Poděbrad jezdí klidně vedle sebe po třech a už jsem tu měla kolizi.

Jitka Novotná

Když se o tom bavíme s naší partou, zdá se nám, že v Kolíně chybí stojany na kola. Jednotlivec si poradí, ale když dorazíte ve skupině, máte problém. Jak na náměstí, tak třeba i na Zálábí. Jinak po městě se jezdí v rámci možnosti. Starý most je úzký, ale jinak to nejde. Raději tam chodím pěšky. Po chodníku si jezdit nezvykám s výjimkou Třídvorské ulice, ale po náměstí nebo v centru bych si to nedovolila.

Zbyněk Košata

Pravidelně jezdím po trase Červené Pečky – Kolín a po Kolíně je to místy nebezpečné. Příkladem je velký kruhák, kde mě málem srazilo auto. Raději sesedám a obcházejím ho pěšky. Víím, že stojany na kola na náměstí jsou, ale je jich málo a turistům musejí chybět. Sám používám i cyklověz na nádraží a ta je fajn. Kvituji, že se dá na kole projet Pražská ulice v protisměru, z dalších ulic mohu pochválit Masarykovu u Vodního světa, kde mají cyklisté sdílený chodník s chodci, dobrá je i Legerova s vyhrazeným pruhem. Ocenit se dá cyklostezka ve Veltrubské a její pokračování i všechny trasy podél řeky, ale nevzpomínám si, že by něco pro cyklisty vzniklo v posledních dvou letech.

Miroslav Káninský

Po Kolíně se pohybují na kole už od dětství. Pokud mohu použít parafrázi hlášky z jednoho filmu pro pamětníky, tak „jezdím dobře, jezdím rád“. Je to skutečně má nejoblíbenější forma přesunu po městě, a to v každém ročním období. Snažím se i o osvětu cyklo dopravy mezi přáteli, ale chápu jejich obavy z provozu a rozumím výhradám, že se nedá úplně bezpečně projet přes celé město po funkčních cyklostezkách. Já si za ta léta vynašel možnosti a nebojím se ani do hustého provozu. Možná i proto, že žádnou negativní zkušenost naštěstí nemám. Trochu závidím některým městům, kde se tradice jezdit na bicyklu rozvíjela po desetiletí. Tam se na to při plánování města myslelo již tenkrát. Jsem však přesvědčen, že kolo je IN – i pro Kolín!

Hana Morová
Vladimír Sládek

Foto: Hana Morcová

Vítězem ankety Sportovec Kolína pro rok 2020 se stal atlet – běžec Roman PAZDERA

Mládežnickou kategorii ovládla rovněž atletka, vícebojařka Natálie Olivová

Trenérem roku se stal Petr Martínek, trenér hokejistů SC Kolín

V kategorii družstev zvítězil hokejový tým SC Kolín

Nejlépeším mládežnickým týmem jsou junioři SK Volejbal Kolín

**POKLADNA
OTEVŘENA**
Úterý - Čtvrtek
13 - 17 hodin
Pátek - Sobota
10 - 16 hodin

ZÁŘÍ

7. 9. | úterý | 19 hod. | pronájem

Mr. Muzikál 2020
Koncert Radima Schwaba

10. 9. | pátek | 19 hod. | Divadelní klub SCAPINO
Šmoldas & Šmoldas

14. 9. | úterý | 19 hod. | Divadelní klub SCAPINO
Ivan Hlas Trio vyprodáno

21. 9. | úterý | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Hradišťan a Javory vyprodáno

22. 9. | středa | 19 hod. | skupina M
Mindgame - Líbezné vyhlídky
Stage art Brno

23. 9. | čtvrtek | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Koncert AOI TRIO (Japan)
30. výročí MHF Mladá PRAHA

24. 9. | pátek | 19 hod. | skupina B
Audience u královny
Východočeské divadlo Pardubice

30. 9. | čtvrtek | 19 hod. | skupina C
Milionový údržbář
Agentura Harlekýn Praha

ŘÍJEN

1. 10. | pátek | 19 hod. | skupina A
Be My Baby - Buď moje bejby
Divadlo Palace Praha

2. 10. | sobota | 19 hod. | skupina D
Benátky pod sněhem
Pantheon Production Praha

6. 10. | středa | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Katapult - Nostalgia Tour vyprodáno

7. 10. | čtvrtek | 19 hod. | Divadelní klub SCAPINO
Jak se Husákovi zdálo, že je Věra
Čáslavská vyprodáno

9. 10. | sobota | 19 hod. | skupina E
Zkurvení havlisti
Komediograf Brno

13. 10. | středa | 19 hod. | Divadelní klub SCAPINO
Blues Boy Kings (GB)

14. 10. | čtvrtek | 19 hod. | skupina C

Lež
Divadlo Verze Praha

20. 10. | středa | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Kryštof – Jenom písničky Tour
vyprodáno

23. 10. | sobota | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Festival XXVI. OTEVŘENO – galavečer

24. 10. | neděle | 10 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Eminka a Emoušek – pohádka

25. 10. | pondělí | 19 hod. | pronájem
Kolínský Big Band a Dasha - SWING!

26. 10. | úterý | 19 hod. | ARÉNA JEVIŠTĚ
Gary Moore Tribute Band vyprodáno

29. 10. | pátek | 19 hod. | skupina A
Amadeus
Městské divadlo Mladá Boleslav

30. 10. | sobota | 19 hod. | skupina D
Sherlock v nesnázích
Východočeské divadlo Pardubice

LISTOPAD

1. 11. | pondělí | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Shirley Valentine

2. 11. | úterý | 19 hod. | pronájem
Kolínský Big Band a Dasha - SWING!

6. 11. | sobota | 19 hod. | Divadelní klub SCAPINO
Todd Sharpville (GB)

9. 11. | úterý | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Nerez & Lucia

10. 11. | středa | 19 hod. | pronájem
Svatomartinský koncert Harmonie 1871

12. 11. | pátek | 19 hod. | skupina B
Dovolená paní Josefy
Divadlo Ungelt Praha

14. 11. | neděle | 15 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Vodník Česílko – pohádka

16. 11. | úterý | 19 hod. | Divadelní klub SCAPINO
Steve „Big Man“ Clayton duo (GB/CZ)

18. 11. | čtvrtek | 19 hod. | skupina E
Revizor
Městská divadla pražská

23. 11. | úterý | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA

Skupina Flamengo
Reunion legendární kapely („Kuře v hodinách“)

26. 11. | pátek | 19 hod. | skupina A
Společenství vlastníků
Východočeské divadlo Pardubice

30. 11. | úterý | 19 hod. | Divadelní klub SCAPINO
Xavier Baumaxa

PROSINEC

3. 12. | pátek | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Koncert pro 10 strun
J. Svěcený, M. Klaus

4. 12. | sobota | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Velké lásky v malém hotelu
Divadelní společnost Háta

6. 12. | pondělí | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Aneta Langerová
Turné Dvě slunce 2021

8. 12. | středa | 19 hod. | pronájem
Po roce Vánoce...

Kolínský Big Band s hostem

9. 12. | čtvrtek | 19 hod. | skupina C
Veselé Velikonoce
Pantheon Production Praha

10. 12. | pátek | 19 hod. | pronájem
Pohádkové Vánoce s Městskou hudbou
F. Kmocha

14. 12. | úterý | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
Petr Bende – Vánoční turné 2021

17. 12. | pátek | 19 hod. | skupina A
Housle
Divadlo Ungelt Praha

20. 12. | pondělí | 19 hod. | Divadelní klub SCAPINO
Roman Dragoun a Michal Žáček

21. 12. | úterý | 19 hod. | HLAVNÍ SCÉNA
O. Havelka a jeho Melody Makers uvádí
„Swing nylonového věku“

GALERIE
MĚSTA
KOLÍNA 23. 6. - 18. 9.
ONDŘEJ KOPAL / OBRAZY

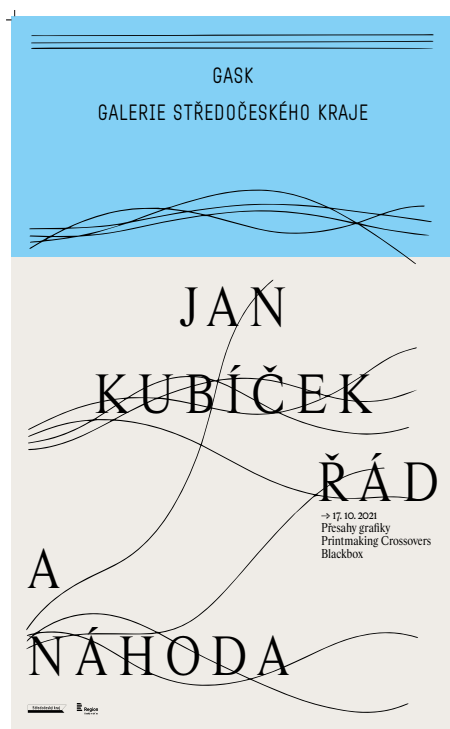
U podtržených titulů budete o zahájení prodeje včas informováni na stránkách www.divadlokolin.cz

ŘÁD A NÁHODA

Po několikerém covidovém odkládání je v kutnohorském GASKu otevřena výstava obrazů, objektů, koláží a kreseb kolínského rodáka Jana Kubička. Obrazů je osm, objektů a koláží jen pár, kreseb jsou desítky. O ně totiž jde především. Zatímco obrazy, grafiky, objekty a v neposlední řadě i fotografie Jana Kubička mohla veřejnost spatřit na řadě výstav v tuzemsku i v zahraničí v dostatečně šíři záběru, současná výstava v Kutné Hoře je prvním souborným představením jeho kreslebné tvorby.

Jan Kubiček se narodil 30. prosince 1927 v Kolíně a zde také 13. října 2013 zemřel. Kreslení se věnoval souběžně se svou malbou celý život. V některých kresbách si připravoval témata pro své obrazy, v jiných uskutečnil myšlenky, které se do obrazů promítly jinak nebo ani malbou vyjádřit nešly. K výstavě vyšla obsáhlá kniha s textem od Jiřího Machalického, který Jana Kubička považuje „za jednoho z nejdůležitějších představitelů konstruktivních tendencí u nás i ve střední Evropě“ a soudí,

že „v objevení a nacházení nových prostorových vztahů“ měl Kubiček mezi našimi umělci nejbližší ke Zdeňku Sykorovi, který ovšem své složité struktury vyvíjel pomocí počítače.

Výstava potrvá do 17. října a do té doby proběhnou tři komentované prohlídky. V sobotu 17. 7. od 15 hodin s kurátorem výstavy Jiřím Machalickým, v pátek 23. 7. před muzejní nocí od 18 hodin s dcerou Jana Kubička a v sobotu 2. 10. zase od 15 hodin s kurátorkou GASK Veronikou Marešovou. Bonusem pro návštěvníky je ve stejné galerii až do 28. 9. unikátní výstava mezinárodně proslulého scénografa Josefa Svobody a několik dalších expozic. V den komentované prohlídky Jiřího Machalického se v galerii současně koná i vernisáž výstavy francouzského sochaře Gwénaëla Morice. V tuzemském kontextu připomínají jeho objekty z recyklovaných obalů některé práce Františka Skály nebo PET-ART Veroniky Richterové.

Jan Zvelebil

BÁSNĚ PRO POETICKOU LETNÍ NÁLADU

Dostal jsem dárkem útlou knížku básní. Autorkou je žena, ve které se mísí půvabná bytost, citlivá duše a chytrý smysl pro pořádek. Je Koliňačka a píše pod pseudonymem. Vidáme se v rámci mých pracovních povinností a vím, že chodí s mužem na jazzové koncerty. Víc neprozradím, možná to po čase udělá ona sama. Místo toho nabídnu čtenářům Zpravodaje její společnost a talent přeneseně, v jejích verších.

Knížka veršů „*Ohlédnutí*“ bude k dostání během prázdnin v prodejně Sedmikráska v Rubesově ulici.

Aleš Čermák

Černobílá

*Těžko už tady něco změním
když poslední jizva do srdce se vryla
nemá smysl hledat, co dávno není
hledat tóninu, která kdysi byla
hledat cit v původním znění*

*Láska je přece černobílá
Buď je, anebo není*

Proti proudu

*Duši rozepnout jako křídla
jak kabát, co nedá nadechnout
běžet, aby krev v žilách nevystydla
na kraji louky boty zout*

*Zas vnímat každý úder srdce
a cítit všechny vůně, krásu
Jak dítě celý svět mít v ruce
vrátit se proti proudu času*

Julie Černá

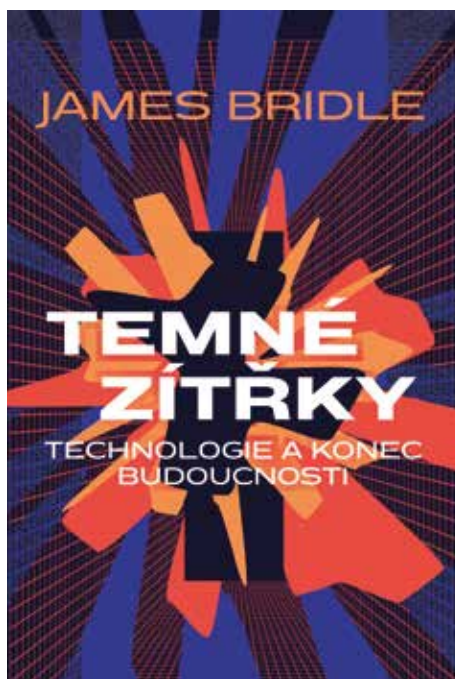
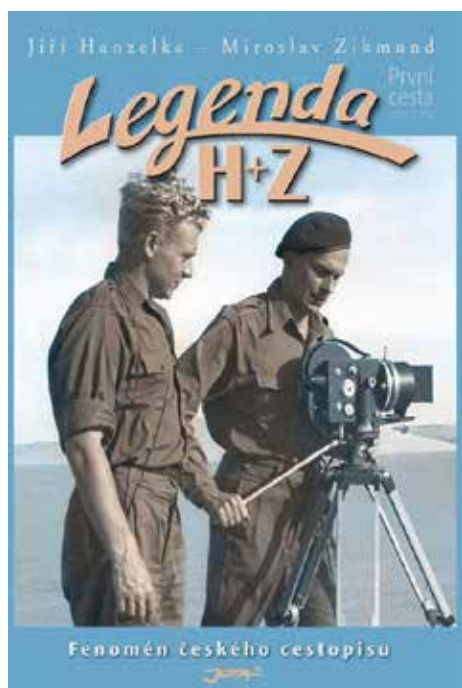
VZHŮRU NA CESTY!

Léto, čas dovolených, je k nim jako stvořené. Letos bude cestování z důvodu protiepidemických opatření ještě částečně omezené, ale Městská knihovna Kolín přesto nabízí čtenářům velké množství klasických průvodců od různých nakladatelů – nejen po České republice a Evropě, ale i po dalších kontinentech. Fond cestopisů i průvodců pravidelně aktualizujeme, snažíme se získat průvodce do všech destinací, nejen těch „top“.

Těm, kteří hledají trošku jiné zážitky než turisticky známé přírodní a kulturní zajímavosti, mají více času a dobrodružného ducha, nabízím pár tipů. Využít je mohou i ti, kteří si cestování nemohou z různých důvodů dovolit – dobře napsaná kniha nás dokáže provést zajímavými místy i z pohodlí našeho domova.

Po pěši je jako stvořený Jan Rendl, **10 000 km pěšky Jižní Amerikou**. Běžecké a trekinkové trasy zde popsané jsou prostě úchvatné. Cyklisté ocení **Světlem na kole** od Martina Stopera, který ujel 16 320 kilometrů vzdálenými kontinenty. V hledáčku měl Austrálii, Kubu a jihozápad USA. **Na motorce kolem světa** putoval Vojtěch Lavický, **Sám kolem světa** svérázně plul Martin Doleček, Monisha Rajeshová pro změnu zvolila koleje a její vyprávění se jmenuje **Cesta kolem světa v 80 vlacích**. Zbývá ještě auto a tady zabrousím do historie. Doporučuji nezapomenutelné cesty legendárních Jiřího Hanzelky a Miroslava Zikmunda. Jejich cestopisy nově vydává nakladatelství Jota. A nesmím zapomenout také na fenomén Dana Příbáně (autora knihy **Trabantem kolem světa**) a na jeho „žlutý cirkus“.

Libuše Vodičková

SMUTNÉ ZÍTRKY

Temné zítřky Jamese Bridla se k českému čtenáři dostávají tři roky po vydání v Londýně. Autorem knihy o neviditelném dopadu technologií na lidskou společnost překvapivě není vědec, ale britský konceptuální umělec a esejista. Čtyřicetiletý spolupracovník BBC a příspěvatel časopisů jako *The Atlantic* či *Wired* svým čtenářům představuje v deseti esejích různá úskalí technologického pokroku, aniž by sklouzl k povrchnímu peskování nadnárodních lídrů digitálního věku. Kniha nabízí pozoruhodně široký vějíř myšlenek, dějinných souvislostí a překvapivých faktů. Bridle upozorňuje, že svět, jak ho známe, už neodmyslitelně spoluutvářejí globální sítě, cloudy, algoritmy a skryté výpočetní procesy. Dávají tvar a rámec fyzickému prostoru, kultuře, společenským vztahům. A také nás udržují v představě, že svět je vypočitatelný. Mimo jiné se dozvíme, proč bude kvalita wi-fi časem klesat, co je to „úmrtí na GPS“ a proč spoléhání na ohromná množství dat škodí vědecké metodě. Zjistíme, kdo jsou vysokofrekvenční mkléři, kolik procent celosvětové energie požívají obří datová centra a samozřejmě i leccos o Snowdenovi a globálním špiclování. Kniha, v které nechybí rozmrzající permafrost a prásátka Pepa, není jen o informacích. Ukazuje souvislosti.

Vladimír Sládek

TŘI SESTRY

Knihu **Velká sestra, malá sestra, rudá sestra** napsala americká novinářka čínského původu Jung Chanová. Napínavý příběh sester,

kteří se ocitly přímo v centru nejvyšší čínské politiky, trochu připomíná Hru o trůny. S tím rozdílem, že nejde o vymyšlený seriál, nýbrž o realitu, pro Čínu převratnou dobu plnou intrik, dvou světových válek i jiných krvavých bojů, gangsterských akcí i zákulisních vražd.

Během bouřlivých let první poloviny minulého století se tři sestry z bohaté a významné šanghajske rodiny provdaly za mocné muže s velmi rozdílnými osudy. Prostřední Čching-ling si vzala Sunjatsena, dodnes uctívaného vůdce, který si dal za cíl svrhnout císařství, vyhnat mandžuskou dynastii a nastolit parlamentní republiku, manžel nejstarší Aj-ling pro změnu zastával funkci premiéra a ministra financí. A nejmladší Mej-ling? Ta se po boku generála Čankajška stala první dámou. Vůdce Kuomintangu, z něhož se vyklubal diktátor (připisuje se mu víc než deset miliónů obětí), však nakonec smetl komunistický převrat. Pro ten zase usilovně pracovala prostřední sestra, po vítězství Mao Ce-tunga vicepremiérka komunistické vlády.

O politikou znepřátelených sestrách, které střídaly výsluní s vyhnanstvím, se v Číně mluvilo dodnes. Jedna prý milovala moc, druhá peníze a třetí zemi. Kniha se takovým zjednodušením vyhýbá a jde o seriální životopisné dílo. Přesto se čte jako detektivka a při některých zápletkách čtenář ani nepozná rozdíl. Příklad za všechny – ve hře byl jeden čas ještě čtvrtý muž. Charismatický Teng Jen-ta, který také chtěl prosadit po rozpadu monarchie spravedlivější řád, ovšem bez krvavé levicové diktatury a bez rozkazů z Moskvy. Stalinovu nabídku, aby vedl čínské komunisty, proto odmítl. Šanci pak dostal Mao, naivního snílka pro jistotu zabili a Sunjatsenové vdově namluvili, že jejího tajného milence zabili nepřátelé revoluce.

Jan Zvelebil

TAJEMNÝ LECHŮV KÁMEN

Dnes se vydáme na okraj nedaleké Kouřimi, kde se nachází výrazná rulová skalka, kterou známe jako Lechův kámen. Ačkoliv je tento název výsledkem až romantických snah 19. století, nic mu neubírá na jeho působivosti a tajemnosti. V předchozích staletích se tato skála označovala prostě jako „Velký kámen“.

Hned v úvodu je potřeba prozradit, že ačkoliv to má v názvu, o žádný kámen se vlastně nejedná. A již vůbec to není bludný balvan, který by k nám přinesly ustupující ledovce před miliony let. Jde o vypreparovanou rostlou skálu vystupující na povrch, která je ale pevně spojena se svým podložím. Lechův kámen trůní na okraji hradiště Stará Kouřim v nadmořské výšce 272 metry a už jen vyhlídka na panorama královského města Kouřimi stojí za to, abyste tohle místo navštívili.

Současný název kamene naši vlastenečtí romantici odvodili od mytického slovanského knížete Lecha, který byl bratrem stejně mytického praotce Čecha. Dle Kroniky české (v původním pravopisu Kronyka Czeska) od známého historického fabulátora Václava Hájka z Libočan z 16. století zde totiž měl Lech vystavět pevné hradiště, opevněné trojím valem. A aby jeho bratr věděl, kam by mohl v případě ohrožení poslat pro pomoc, domluvili se, že mu Lech místo, kde se usadil, označí velkým ohněm. „*Bratři milí i všichni*

přátelé, třetího dne, dříve než denice vzejde, vstupte na Říp a já toho času v lese oheň nesmírný učiním, a kdež uzříte blesk ohně a dýmu kouření, tu znajte mé osazení.“ No a od toho velkého kouření, kterým o sobě dal Lech vědět, se místo nazývá Kouřim. Pověst pak končí tím, že po Čechově smrti odešel zasmušilý Lech se svým lidem hledat novou zemi a stal se tak legendárním praotcem a zakladatelem sousedního Polska.

Lechův kámen je vysoký asi 3 metry a jeho obvod činí 30 metrů. Je zcela evidentní, že takovýto útvar v krajině nemohl uniknout pozornosti lidí v dávných dobách. Traduje se, že již v předkřesťanských dobách sloužil jako obětiště nebo jako kamenný stolec, na který byla uváděna zlická knížata. Ve středověku se zase šeptalo, že se k němu slétají čarodějnice. Lidová slovesnost ho proto opředla mnoha pověstmi, z nichž nejznámější je asi ta o ukrytém pokladu. Abyste se k němu dostali, stačí prý drobnost. Na Štědrý den a přesně o půlnoci musíte třikrát obskákat skálu po jedné noze

se zadržným dechem. Pokud to stihnete, než padne první minuta nového roku, kámen se otevře a můžete si odnést zlata, kolik unesete.

K Lechovu kameni se dostanete po okružní zeleně značené turistické trase, která odbočuje ze žluté značky spojující nádraží místní dráhy Pečky–Kouřim s náměstím. Okružní trasa je dlouhá 2 kilometry a doporučuji ji projít celou, protože je doplněna informačními tabulemi naučné stezky. Od Lechova kamene vás zavede na akropoli hradiště Stará Kouřim s kaplí sv. Víta nebo k Libušinu jezírku (letos opět plnému vody), kde se rozkládalo velké pohřebiště v posvátném lese (svatoboru) za slovanského osídlení v 6.–10. století. Astronomickou zajímavostí je to, že se poblíž Lechova kamene protíná 50. rovnoběžka severní šířky a 15. poledník východní délky, což je bod, podle kterého se určuje přesný středoevropský čas.

*text a foto: Roman Šulc
www.cestyapamatky.cz*

FOTOGRAF BÝVALÉHO KOLÍNA

Antonín Pinkas

* 30. 7. 1852 Praha

† 9. 6. 1883 Kolín

Staré fotografie zachycují podivuhodné obrazy z minulých časů, jež jsou nám třeba i povědomé, ale přesto jsou jiné než dnes. Prvním kolínským fotografem, který se soustavněji věnoval místopisné fotografii a fotografoval domy a ulice ve městě, byl Antonín Pinkas.

Působil zde pouze necelých sedm let, ale naštěstí se dochovaly jeho fotografie, které potěší milovníky historie a jsou zároveň cenným obrazovým pramenem.

Antonín Pinkas se narodil v Praze na Strahově pražské rodačce Anně Marii Řeřichové a Ferdinandu Pinkasovi, mlynáři v Dolních Kralovicích. Fotografování se vyučil u významného českého fotografa Jindřicha (Heinricha) Eckerta (1833–1905) na Malé Straně. Krátce provozoval fotografickou živnost v Litoměřicích (1872) a v Praze (1874). Do Kolína přichází v roce 1877. První fotoateliér měl na Karlově náměstí v domě U Tří mouřeníků (čp. 76), který převzal od svého budoucího švagra Jindřicha Veverky (1839–1918), jinak úředníka v továrně na výrobu umělých hnojiv a lučebnin v Kolíně. V tomto ateliéru působil již první kolínský profesionální fotograf Heinrich Teichtner (asi 1822–1866). Pinkas začal

Antonín Pinkas

fotografovat v Kolíně v průběhu roku 1877, ale fotografickou živnost oznámil až na počátku roku následujícího. Krátce poté se oženil s Marií Audolenskou (nar. 1855), mladší sestrou Veverkovy manželky Vincencie. Za svědka jim šel bratranec Marie Audolenské, říšský a zemský poslanec Čeněk Hevera (1836–1896). Pinkas později přemístil svůj ateliér do ulice Na Pobřeží čp. 68 nedaleko železného mostu přes Labe. Ateliér na Karlově náměstí začal využívat fotograf František Krátký (1851–1924) se svým bratrem Vilémem. Není vyloučeno, že bratři se seznámili s fotografováním právě u Pinkase,

se kterým spolupracovali. Pinkas dále založil pobočku v Kutné Hoře v Havířské ulici čp. 402 (1882).

Podstatnou část příjmů Pinkasova fotoateliéru tvořily zručně provedené portrétní fotografie. Jeho klientela odpovídala maloměstu a fotografovi jistě záleželo na dobré pověsti. Kolínské noviny v dubnu 1883 uveřejnily článek „Pomsta umělce“, ve kterém popisovaly, jak Pinkas reagoval na odmítnutí a vrácení zakázky portrétů jedním zákazníkem se zdůvodněním, že to není on. Pinkas na jednu z podobenek přimaloval oslí uši a vystavil ji v okně. Ušatý obrázek vyvolal senzaci. Záhy dorazil syn postiženého, aby Pinkas fotografii odstranil. Fotograf se však bránil, že portrét přece není nikoho z jeho rodiny, a za oknem ho ponechal.

Pinkas se také zabýval místopisnou fotografií. Fotografoval nejen v Kolíně, ale i na jiných místech. Zachycoval historické památky, lidská sídla v krajině či průmyslové objekty v širším okolí města nebo např. na Benešovsku a v Posázaví. Během sokolského výletu s Kmochovou kapelou do Brna v roce 1882 vytvořil několik snímků v Moravském krasu (propast Macocha, Sloupské jeskyně).

Zemřel náhle ve věku nedožitých 31 let na plicní tuberkulózu. Kolínský ateliér převzala manželka Marie, která se provdala za Julia Domenegoniho (1858–1922), správce cukrovaru dědiců Horského. Přestože pak ateliér nesl Domenegoniho jméno, vedla ho asi nadále Marie.

PhDr. Miroslava Jouzová, Ph.D

foto: archiv Ladislav Jouza

Pohled na věž Práchevnu na kolínském Zálábí, kolem 1880

Dům „U zlatého šifu“, který stával v Rubešově ulici nad železniční tratí vlevo od vyústění Masarykova mostu, kolem 1880

NEJDE JEN O STŘÍHÁNÍ

Milan Mazúrka (62) je služebně nejstarším kolínským kadeřníkem. Zákaznice ho znají jako hovorného, úslušného gentlemana staré školy. Kulturní veřejnosti jistě neuniklo, že se uplatnil i jako tanečník kolínského pánského souboru Rasputin, další stovky lidí si ho pamatují díky tradičně úspěšnému Jarnímu bálu drobných podnikatelů a živnostníků. V Městském společenském domě ho Milan Mazúrka se svými přáteli pořádá již čtvrt století. Není divu, že ho na ulici zdraví půlka Kolína.

Prvním vzorem mu byl kdysi Gerhard Matuschka, nekorunovaný král českých kadeřníků, působící ve Vlasovém studiu Ve Smečkách. Jako učeň u něho absolvoval zaškolení. Mužů tehdy nebylo v oboru mnoho. „V roce 1977 jsme se za region východní Čechy učili jen dva. Krátce po nás i pozdější mistr republiky – Stríhoruký Edward – Honza Špilar.“ Po vyučení ho čekaly dva roky vojenské služby. Víc než střihání si na vojně užil střihání a do řemesla zaučoval i další brance. „Za tři týdny jsem ostríhal sedm set vojáků.“

Momentka z vystoupení souboru Rasputin

Začátkem osmdesátých let měl Milan Mazúrka nakročeno na kariéru u televize. Vyhrál konkurz a byl přijat do televizního studia na Kavčích horách jako maskér a vlásenkář. Pro vystoupení připravoval řadu umělců, mezi jinými i Karla Gotta. Z televize i z Prahy po třech letech odešel kvůli své velké lásce a budoucí manželce. Krátce působil v Krajském divadle v Kolíně, ale od roku 1983 již ho najdeme jako vedoucího směny v legen-

dárním kolínském holičství v Kouřimské ulici provozovaném pod hlavičkou Komunálních služeb města Kolína. „Viděl jsem dlouhou řadu sušících helem a připadal si jako ve fabrice. Pracovalo zde snad čtyřicet kadeřnic, a to nepočítám pokladní a uklízečku.“ Jako muž byl žádanou výjimkou, i když s tím nepočítal, stal se okamžitě dámským kadeřníkem. „Moje začátky v Kouřimce byly občas rozpačité. Jsem levák a dámy se mě kvůli tomu bály,“ směje se. Pravdou je, že některé zákaznice z osmdesátých let k němu chodí dodnes.

V té době měl Kolín šest holičských provozoven, ženy vyžadovaly trvalou, frčelo afro, foukané ondulace byly spíše výjimkou. Kromě již zmíněné Kouřimské ulice bylo větší holičství i u Tesly. Další se nacházela v Pražské ulici, na sídlišti „Na Schůdkách“ a na Zálábí, kde fungovalo učňovské středisko. „Trochu stranou byla officína v nádražní budově – za tím velkým kulatým oknem,“ vzpomíná... Barvy a melíry začaly až po revoluci. „V Kouřimce jsme měli dohromady jednu bábovičku melíru na měsíc.“ Když Milan Mazúrka v polovině devadesátých let pořádal v restauraci Ivanhoe sraz kadeřníků, šlo se jich z Kolína a okolí víc jak osmdesát. Dnes je jich několikánásobně víc, obor holič-kadeřník prodělal expanzi, o které se mu ani nesnilo. On sám byl vždy spíš kadeřník než podnikatel. „Uznávám

řemeslo, ale nefandím trendu, kdy se kadeřníci vezou na módní vlně a účtují přemrštěné částky.“ V 90. letech si otevřel malé kadeřnictví Šárka v Zahradní ulici, které se později přestěhovalo do Obecního dvora. Od letošního roku za ním zákaznice docházejí do podniku Rosa v Havelcově ulici.

„Nejde jen o střihání a česání, je to i psychologická práce. Vyslechnete tisíce osudů, někdy se zasmějete, jindy utišíte bolístky a spoustě

Takto znají Milana Mazúrku zákaznice

lidí pomůžete. Díky zákaznicím a jejich receptům jsem se naučil i vařit. Jsem ovšem zvyklý všechno dělat ve velkém, abych mohl rozdávat – gulášek, škvarky, tlačenku, houbovou bombu...“ Na houby jezdí do lesů okolo Zbýšova, kde má chatu. Občas ho můžete vidět i s rybářským prutem na Legerově rameni nebo na Spálence.

Před patnácti lety se stal zakládajícím členem kolínského pánského tanečního souboru Rasputin. Recesistická parta složená ze starších pánů, kteří se nestydí za svoje bříško, třikrát vyprodala kolínské divadlo. Choreografka Jolana Burešová je oblíbená do skvělých kostýmů a inspirovala k velkým výkonům. „Tréninky nám určitě zdravotně prospěly, ale honoráře jsme propili v hospodě, a kdyby nás nezastavil covid...“ Jeden z členů zemřel, dalšímu už je přes sedmesát, Rasputinové mají problémy s koleny i s dýcháním. „Možná se ještě sejdeme k nějaké derniéře,“ nevzdává to Milan Mazúrka.

Víc než střihání a tancování ho asi proslavil tradiční bál živnostníků. Projevil se jako znamenitý pořadatel, kterému jde v první řadě o to, aby se lidé v Městském společenském domě dobře bavili. Nebýt pandemie, konal by se letos již 25. ročník bálu. Z jeho výtěžků šlo během let celkem půl milionu na charitu. „Díky plesu jsem se stal celkem známou postavou a myslel jsem, že v Kolíně znám už každého, ale je to jen taková poloviční pravda.“

S pandemií se pro něj změnilo hodně. Zemřel mu bratr, stará se o rodiče i o vnoučata. Tak jako jiným i jemu covid odradil nebo znejistil část zákaznic. „Ještě teď, začátkem června, jsme hluboko pod průměrem. Cítím, že se zasekla otevřenost a nejvíc ze všeho bych si přál, aby se lidé vrátili k usmívání.“

Vladimír Sládek

MUDr. Renata Košvancová

Soukromá gynekologická ambulance Gynekologie Eva s.r.o.

- komplexní služby v gynekologii
- komplexní služby pro těhotné pacientky
- podrobná ultrazvuková vyšetření plodu u těhotných

Přijímáme nové pacientky.

Možnost on-line objednání na www.gynekologieeva.cz.

Gynekologie Eva s.r.o. email: info@gynekologieeva.cz
 Tyršova 919 telefon: 731 119 330, 321 720 211
 Kolín web: www.gynekologieeva.cz

KOUPÍM DŮM

okres Kolín, KH, Nymburk

dům, chalupu
(i k rekonstrukci)

Jsem přímý zájemce s hotovostí

email: apaluha76@seznam.cz
 tel: 737 431 186

Člen Volného sdružení východočeských fotografů VSVF a FOKO Kolín

František Stráník

Fotografie ze života (s výkladem)

Zámecká galerie - Zruč nad Sázavou

7. 6. - 30. 7. 2021 | denně 9 - 17 hodin

dospělí 30 Kč
 děti a senioři 20 Kč

Kontakt: 327 531 329, infocentrum@mesto-zruc.cz

Na akci zve Odbor kultury, školství a sportu

ERA GARANCIA
REALITY

EVA SVÍTILOVÁ
realitní makléřka ERA Garancia
tel.: (+420) 606 717 310
eva.svitilova@era-reality.cz

VYKOUPÍM

staré knižní pozůstalosti,
 staré tiskoviny, sbírky
 starých pohlednic, poštovních
 známek, fotografií,
 obrazy, staré rybářské a
 myslivecké potřeby apod.

tel: 731 489 630

Přijmu spolehlivou paní na ranní úklid prodejny v OC Futurum Kolín

Úklid 4x týdně od 7-9 hodin
 Odměna 120 Kč/h

Vhodné jako brigáda nebo přivýdělek
 Informace: tel: 603 701 992, p. Penjak

J**Pohřební služba Jeřábek**

Kmochova 15, Kolín II

www.pohrbyjerabek.cz

321 721 504, 602 123 503

oznamuje, zřízení nové pobočky

v Uhlířských Janovicích

Hasičská 521, 326 722 945

(budova úřadu práce)

**Pohřební ústav
Pavel KOS**

602 221 511, 601 221 511

Kolín III, Žižkova 226 (naproti nemocnici)

www.pohrebnikolin.cz

online objednávky

Rosteme! Příležitost i pro absolventy.

Tsubaki Automotive je světový lídr ve výrobě rozvodových systémů do motorů s více než stoletou historií.

V našem rozrůstajícím se týmu nabízíme uplatnění pro nové kolegy a kolegyně do výroby:

Obsluha výrobních linek

Nástupní mzda 28 000

Po zaškolení 32 000

Kontrola výrobků

Nástupní mzda 24 000

Po zaškolení 26 000

Další možnost navýšení mzdy záleží na získání pokročilých dovedností

Tvoříme dobrou a úspěšnou firmu pro dobré lidi.

Hledáme kolegy a kolegyně k dlouhodobému partnerství a rozvoji.

Očekáváme odpovědný a pečlivý přístup k práci, vstřícné a ohleduplné chování.

Uvítáme technické a pracovní dovednosti a zkušenosti, které ale nejsou podmínkou.

Nabízíme příjemné a přátelské pracovní prostředí, technický a profesní růst. Pracovní poměr na dobu neurčitou.

aneta.petrova@tsubaki.cz

+420 725 324 828

facebook.com/TsubakiAutomotiveCR

Výkup zlata a stříbra za nejlepší ceny

PLATBA IHNED V HOTOVOSTI

Zlatá Banka

VYKUPUJEME ZUBNÍ ZLATO, ZLOMKY, POŠKOZENÉ I NENOŠENÉ ŠPERKY, MINCE, PŘÍBORY, TABATĚRKY, PUDŘENKY apod.

Prodej zlata je při dnešních cenách velmi výhodný způsob znovu zhodnocení peněz.

ZDARMA

ODBORNÉ POSOUZENÍ ŠPERKŮ,
URČENÍ RYZOSTI POMOCÍ
SPEKTROMERTU

**Cena zlata se odvíjí od cen
na světové burze drahých kovů**

Naši pobočku naleznete na adrese:
Kutnohorská 41, Kolín I – Na pěší zóně
z Karlova náměstí směrem k divadlu

Otevřeno je:

Po – Pá 8:30–12:00 a 12:30–17:00

**V sobotu je otevřeno pouze po předchozím ústním nebo telefonickém objednání na čísle:
374 449 073 (www.zlatainvesticni.cz)**

KOLÍNSKÉ KULTURNÍ LÉTO 2021

LETNÍ KINO

park u Ztracené uličky
od 15. 5. do 15. 9.
www.kino99.cz

22. 8. / 17.00 h

Bartolomějské návrší*

**CZECH PHILHARMONIC
JAZZ BAND**

11. 7. / 18.00 h

Karlovo náměstí

**MAHLZEIT, KONCERT
V BARVÁCH SEMAFORU,
LENNY**

29. 8. / 17.00 h

Karlovo náměstí

**POSVÍCENÍ
BOMBARĐÁK,
MDO MĚSTSKÉ HUDBY
F. KMOCHA**

8. 8. / 17.00 h

Kmochův ostrov

**CHARIFEST
THE COUNTRIES,
HOP TROP**

12. 9. / 18.00 h

Karlovo náměstí

**LAZY BRASS,
MARTYHO BANDA,
JELEN**

